NOV 14 1955
NOV 21 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvērs, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, NOVEMBER 12, 1955

LATVIJA
AMERIKĀ

89./420. n-rs — SESTDIEN, 1955. GADA 12. NOVEMBRĪ — 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Dāugavas Vanagi. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcijas un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērs, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.50 par 1 colas telpu 1 slejā

PĒC ŽENĒVAS KONFERENCES PLAISA BŪS VĒL PLATĀKA

Visvairāk Maskavu interesē delegātu sūtīšana uz Savienotajām Valstīm

Ārlietu ministru konference Ženēvā, ko pēc pārtraukuma atsāka pagājušo otrdien, pasaules politikā nesola nekādas redzamas pārmaiņas. Tas nozīmē, ka, konferencē negūstot nekādus pozitīvus rezultātus, attieksmes Rietumu un Austrumu starpā nepasliktināsies. Ar mākslīgas barošanas palīdzību „Ženēvas gars" tiks uzturēts pie dzīvības, jo neviens diplomāts nevēlas uzņemties atbildību par tā iznīcināšanu.

No Padomju Savienības puses Ženēvas konferencē nekāda piekāpšanās nav gaidāma. Rietumu un austrumu domstarpības Vācijas apvienošanas jautājumā paliks tādas pašas kā līdz šim. (Politisko lietpratēju aprindās Ženēvā valda pārliecība, ka plaisu Vācijas apvienošanas jautājumā lielvalstu ārlietu ministri pārklās „tapetēm," lai pasaule neredzētu, ka pēc konferences šī plaisa ir vēl platāka un noteiktāka kā līdz šim.) Nodarbojoties ar pareģošanu, kā nākamo problēmu, mēs varam ņemt vispārējo atbrunošanos. No Apvienotajām Nācijām atbruņošanās jautājums nokluva četru lielvalstu valdību galvu konferencē, no kurienes tas atgriezās atpakaļ Apvienotajās Nācijās. Tā kā tur par progresu pat nebija ko sapņot, atbruņošanās jautājums tika iespiests ārlietu ministru konferences darba kārtībā. Bet arī ārlietu ministri nespēj vienoties, tā ka sagaidāms, ka nelaimīgā atbruņošanās no jauna atgriezīsies Apvienotajās Nācijās.

Vienīgais punkts, kur ārlietu ministri var cerēt panākumus, ir attieksmju uzlabošana Rietumu un Austrumu starpā, bet gan arī tikai tādēļ, ka to vēlas Molotovs.

Padomju Savienība ir ieinteresēta sarunās. Jo garākas sarunas, jo lielāka izdevība, ka Rietumu politika kaut kur paslīdēs. Pēc komūnistu ieskatiem viņu galvenais pienākums pašreiz ir uzturēt sarunas pie dzīvības, ne tikai tagad Ženēvā, bet vispār, kur vien ir Rietumu un Austrumu domstarpības. — Mēs nespējam vienoties, mēs negribam karu, mēs vienmēr esam gatavi runāt vēl mazliet vairāk — tas būs aptuveni viss, ko panāks ārlietu ministru konference Ženēvā.

Runājot par attieksmju uzlabošanos Sav. Valstu un Padomju Savienības starpā, ārlietu ministrs Dalless cenšas panākt komūnistu cenzūras mīkstināšanu un mēģina atrunāt Padomju Savienību no amerikāņu raidījumu traucēšanas. Rietumiem ir nācies konstatēt, ka Molotovam ir lieliskas spējas dažus jautājumus vienkārši nedzirdēt. Padomju Savienību pašreiz interesē citas lietas, un viena no tām ir stratēģiski svarīgo materiālu tirdzniecības ierobežojumu atcelšana. Rietumiem ir jēlvielas, kas būtu ļoti noderīgas padomju bruņošanās rūpniecībai. Padomju Savienība gan apsveic tirdzniecības veicināšanu stratēģiski nesvarīgo materiālu laukā, bet tas tomēr nav tas, kas Maskavai ir visvairāk vajadzīgs.

Kāda cita lieta, kas interesē Padomju Savienību, ir tās dažādo delegāciju sūtīšana uz Sav. Valstīm. Tas ne tikai palielina krievu zināšanas, bet veicina arī komūnistu propagandu. Savienotās Valstis ir sākušas uztraukties, ka komūnisti no šīm vizītēm gūst dauz vairāk nekā amerikāņi. Tas jāsaprot tā, ka krievi Sav. Valstīs redz daudz vairāk, nekā amerikāņu acij tiek atļauts redzēt Padomju Savienībā.

LATVIEŠU EV.-LUT. MĀCĪTĀJU UN DRAUDŽU DELEGĀTU KONFERENCE KALAMAZŪ

Konferences dalībnieki. 1. r. no kr.: J. Silenieks, archibīskapa vietnieks prāv. J. Kuilītis, Kalamazū draudzes dāmu kom. pr-ce E. Birzniece, Latvijas ev.-lut. baznīcas pārv. pr-ks zv. adv. P. Eglītis, prāv. J. Ozols un prāv. K. Birznieks. K. Kalngara foto

RIETUMI NESPĒJ AIZKAVĒT

Krize Vidējos Austrumos pašreiz vēl ir tikai sākuma stadijā

Kara iespēja Ēģiptes un Izraēlas starpā ir tikai viens no draudiem, kas uztrauc Rietumu sabiedrotos. Galvenās briesmas ar tālejošām sekām Sabiedrotie saskata Vidējo Austrumu zaudēšanā Padomju Savienībai.

Padomju ekspansija šai apgabalā jau ir sākusies. Ieroči un kara materiāli no padomju bloka, militārie lietpratēji, diplomāti un komūnistu aģenti lielā steigā veido paliekamu bāzi Padomju Savienības tālākiem plāniem. Kopš Otrā pasaules kara beigām Padomju Savienībai nekad nav bijusi ievērojamāka loma Vidējos Austrumos kā tieši tagad. Rietumu aizsardzības sistēma šo komūnistu manevru nespēja aizkavēt.

Bagdades paktam, ko līdz šim ieskatīja par Vidēja Austrumu ziemeļu robežas aizsardzības līniju, Maskavas politika vienkārši pārleca pāri un iesēdās Ēģiptē. Kārtējo reizi, bez armijas bez tiešas Padomju Savienības iejaukšanās komūnistiem izdevās piemuļķot Rietumus, izdalot vienu no sāpīgākiem aukstā kara belzieniem.

Pārsteiguma momenta izmantošana, ātra iejaukšanās īstajā brīdī ir viens no komūnisma efektīgākajiem ieročiem. Tas pierādījās arī Vidējo Austrumu situācijā. Rietumu sabiedrotie baidījās no militāra uzbrukuma iespējas, diplomātiskās invāzijas varbūtību atstājot pepārdomātu. Šo aizmāršību „Ženēvas gara" aizsegā izmantoja Padomju Savienība. Izdalot ieročus arabu valstīm, pie tam vēl par stipri pazeminātām cenām, piedāvājot saimniecisko palīdzību un aizstāvot arabu intereses AN, Padomju Savienībai nebūs sevišķi grūti pārvilkt arabus pilnīgi savā pusē. Pašreizējā situācija var pasliktināties vēl tālāk, novedot pie padomju un arabu alianses, kas stipri apdraudētu Angliju un Savienotās Valstis Vidējos Austrumos un Ziemeļafrikas aizsardzību padarītu pilnīgi neiespējamu.

Lai gan Stalins ir miris, viņa idejas dzīvo. 1945. gadā viņš pamācoši deklarēja, ka laba ārpolitika ir vairāk vērts nekā divas, trīs armijas frontē. To komūnisti nav aizmirsuši, pēckara cīņas atstādami diplomātu rokās. Padomju Savienības nostabilizēšanās Vidējos Austrumos ir tikai viens no piemēriem, kas ilustrē Stalina vārdu patiesību un padomju diplomātu sekmes.

Līdz tam brīdim, kad Rietumu pasaule nezināja par Ēģiptes darījumiem ar padomju bloku, stāvoklis Vidējos Austrumos likās puslīdz nostabilizējies. Vismaz tā domāja Anglija un Savienotās Valstis. Fakti tomēr runā tieši pretēju valodu. Un, proti, angļu karaspēkam evakuējot Suecas kanāla joslu, sabiedroto ietekme strauji mazinājās visu Vidējo Austrumu apmērā. Angļu karaspēkam attālinoties, nesaskaņas Ēģiptes un Izraēlas starpā sāka pieaugt. Arābiem radās ideja, ka tagad būtu īstais laiks izspēlēt Austrumus pret Rietumiem.

Padomju Savienība, kas visu laiku asi pretojās Bagdades pakta radīšanai, izprata arabu plānus un bez kavēšanās izlēma tos pārvērst sev izdevīgā darījumā. Tas viss notika pirms lielo konferences Ženēvā jūlija mēnesī; tas turpinājās arī konferences laikā, kad komūnistu platie smaidi aizsedza Rietumu skatu uz Vidējiem Austrumiem.

PEKINGA ATDZĪVOJAS

Komūnistu Ķīna, kas nepārtraukti cenšas kļūt par oficiāli atzītu piekto pasaules lielvalsti, tiecas paplašināt Ženēvas konferences darba kārtību, ieteicot pārrunāt ne tikai Eiropas, bet arī Tālo Austrumu problēmas.

Lai atgādinātu lielo ārlietu ministriem, ka Tālie Austrumi vēl joprojām eksistē, komūnisti ir no jauna atsākuši nacionālistu rokās esošās Kvēmojas salas apšaudi. Zem komūnistu uguns, šoreiz gan tikai propagandas uguns, ir nonākusi netālu no Hongkongas esošā Makao. Pekingas ilgā klusēšana un pēkšņā atdzīvošanās liek Rietumiem domāt, ka komūnistu Ķīna gatavojas jaunai aktīvitāšu serijai Tālajos Austrumos.

Anglijas Tālo Austrumu sirdī Hongkongā ir sācies „karš" angļu kuģīpašnieku un Ķīnas komūnistu starpā. Angļu kuģīpašniekiem patīk nopelnīt, vedot preces cauri nacionālistu blokādei uz komūnistu Ķīnas ostām. Pēdējā laikā, angliem par sašutumu, komūnisti ir sākuši viņu kuģus izmantot kā māla baložus savai pretamerikāņu kampaņai. Tas notiek apmēram šā: angļu kuģi, izbraukuši cauri nacionālistu blokādei, saņem komūnistu radioinstrukcijas, kas nosaka, uz kuru ostu braukt, kad izmest enkuru u. t. t. Šie radiozinojumi nav šifrēti; tos uztver nacionālisti un sakarā ar iegūto informāciju uzbrūk angļu kuģiem. Komūnistu ārstiem nav lielāka prieka kā paskaidrot angļu ievainotiem jūrniekiem, ka viņu ciešanās vainīgas amerikāņu lodes un amerikāņu lidaparāti (tas, ka uz lidaparātiem ir nacionālistu apkalpe, nav vairs svarīgi). Tādā veidā Pekinga cīnās pret Sav. Valstīm un Sav. Valstu tirdzniecības ierobežojumiem ar komūnistu Ķīnu.

VAI DIENVIDAFRIKA AIZIES NO APV. NĀCIJĀM?

AN, Ņujorkā. — Pavisam tuvā pagātnē, saniknota par AN jaukšanos Francijas iekšējās lietās (Alžīrā), ārlietu ministra Pinē vadībā Francijas delegācija pameta AN pilnsapulci. 9. novembra sēdē to atkārtoja Dienvidafrikas delegācija pēc tam, kad pilnsapulces speciālā politiskā komiteja pieņēma kādu 17 nāciju rezolūciju, pieprasot turpināt rašu konflikta izmeklēšanu Dienvidafrikā. Izmeklēšana sākās sakarā ar Dienvidafrikas rašu šķirošanas politiku. Lēmumu par izmeklēšanas komitejas darbības turpināšanu pieņēma, 37 valstīm balsojot par, 7 balsojot pret un 13 atturoties. Anglija un Kanada balsoja pret izmeklēšanas turpināšanu, Sav. Valstis atturējās, kamēr komūnistu — arābu — āzijātu koalīcija radīja pietiekami spēcīgu vienību, lai panāktu savu. Pēc balsu saskaitīšanas Dienvidafrikas delegācijas vadītājs paziņoja, ka AN lēmums ir vistiešākā jaukšanās Dienvidafrikas iekšlietās. AN lēmums rašu izmeklēšanas jautājumu nebūt vēl neatrisina. Balsošanas rezultāti norāda, ka trīs virus rašu konflikta izmeklēšanas komitejai čīlieša Hernana Santa Kruz vadībā būtu jāturpina darbība Dienvidafrikā. Diemžēl, kopš 1952. gada Dienvidafrikas valdība minētai komisijai nav piešķirusi uzturēšanās tiesības savas zemes robežās. Un izmeklēt rašu problēmas, stāvot robežas otrā pusē, nav tik viegli.

PĀRTRAUC SARUNAS VĀCIJAS JAUTĀJUMĀ

UZ SAV. VALSTU, ANGLIJAS UN FRANCIJAS ĀRLIETU MINISTRU PRIEKŠLIKUMA PAMATA ĀRLIETU MINISTRU KONFERENCE ŽENĒVĀ PĀRTRAUC SARUNAS VĀCIJAS APVIENOŠANAS JAUTĀJUMĀ

Ženēvā. — Ārlietu ministru sarunas Ženēvā pēc pārtraukuma turpinās parastā gaitā, ar parastiem rezultātiem. Tā kā pašreizējos apstākļos nevar ne mazāko cerību gūt panākumus Vācijas apvienošanas jautājuma iztirzāšanā, Rietumu ārlietu ministri izteica šo jautājumu atlikt uz vēlāku laiku. Nesaprašanās sarūgtināts, Savienoto Valstu ārlietu ministrs Dalless piebilda, ka nemaz nevarot zināt, vai arī vienošanās ar Padomju Savienību būtu daudz ko vērta.

Ārlietu ministru devītā sēde Ženēvā sākās ar vienotu Rietumu uzbrukumu Padomju Savienībai par pretošanos Vācijas apvienošanas īstenošanai. Dalless, Mekmillens un Pinē izteica asus pārmetumus Padomju Savienības ārlietu ministram Molotovam, bet tas, protams, stāvokli nemainīja. Redzēdami Vācijas apvienošanas bezcerīgumu, Rietumu ārlietu ministri ieteica sarunas šai jautājumā pagaidām pārtraukt, lai tās atsāktu vēlāk.

DALLESS „ATZĪSTAS"

Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, kas līdz šim apgalvoja, ka Ženēvas konferencei ir nenoliedzami panākumi, atsākot sarunas Ženēvā, sacīja, ka „Ženēvas gars" ir sadragāts un jūlija mēneša lielo konferencē panāktā savstarpējā uzticība iznīcināta.

Ženēvā. — Atsākot ārlietu ministru konferenci Ženēvā, Savienoto Valstu ārlietu ministrs Dalless nekavējās uzvelt Padomju Savienībai vainu par līdzšinējām neveiksmēm. Dalless vēl tomēr pielaiž varbūtību, ka aukstā kara pastiprināšanās un vispār aukstā kara turpināšanās var arī nebūt neveiksmīgo Ženēvas sarunu sekas. Dalless uzsver, ka, lai gan „Ženēvas gars" ir sadragāts, Sav. Valstis tomēr vēl nav atmetušas cerības uz panākumiem. Dallesam tomēr trūka agrākā asuma un noteiktības viņa atbildēs Padomju Savienības ārlietu ministram. To bija novērojuši arī angļi, kas tagad sāk uztraukties, ka Dalless, lai saglābtu jūlija konferences labo slavu, varētu vēl iedomāties sākt piekāpties krievu prasību priekšā.

DEMONSTRĀCIJAS NAV AIZLIEGTAS

Sakarā ar dažos kanadiešu laikrakstos parādījušos ziņu par antiboļševistisko demonstrāciju aizliegumu jaunieceļotāju grupām — Kanadas valdība noliedz, ka būtu dots slepens rīkojums aizkavēt antiboļševistiskās demonstrācijas.

Immigrācijas ministrs Pikersgills (Pickersgill) teicis laikraksta The Telegram pārstāvim: „Nav taisnība, ka dots jebkāds rīkojums. Tas ir vienkārši fantastisks." Ministrs tālāk paskaidrojis: „Es sazinājos telefoniski ar R. A. Simu (Pavalstniecības un immigrācijas departamenta Pavalstniecības nodaļas vadītāju) un viņš noliedz, ka viņš jebkad būtu rakstījis kādu rīkojumu jaunkanadiešiem atturēties no demonstrācijām pret krievu delegācijām Kanadā." Un laikraksta pārstāvim Mr. Sims pa tālruni teicis: „Es pat nezinu, ap ko lieta grozās."

Pavalstniecības departamenta pārstāvis Toronto Mr. Tompsons (Thompson) apstiprinājis, ka šī lieta Pavalstniecības departamentam esot pilnīgi sveša un esot smieklīga. Viņi neesot saņēmuši nekādu rīkojumu.

ZIŅAS NO ŽENĒVAS — NAV LABAS ZIŅAS

ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTS ĪDENS LONDONĀ IZTEICĀS, KA ZIŅAS, KAS PIENĀK NO ŽENĒVAS, NAV LABAS ZIŅAS

Londonā. — Citēdams Padomju Savienības ārlietu ministra Molotova runu, ka padomju valdība nevar atzīt Vācijas apvienošanu, ja tas nozīmē pārmaiņas pašreizējā Austrumvācijas valdībā, Anglijas ministru prezidents Īdens sacīja, ka ziņas, kas pienāk no Ženēvas, nav labas. Pieskaroties ārlietu ministru konferences problēmām, Īdens izteicās, ka dalītās Vācijas stāvokļa atlikšana uz nenoteiktu laiku, kad karš ir aiz muguras jau 10 gaŗus gadus, palielina briesmas Eiropā un nekādā gadījumā nepalīdz miera veicināšanai. Otrkārt, Vācijai, tāpat kā citām valstīm ir jādod tiesība izšķirties par savu politisko nostāju nākotnē un tas ir izdarāms vienīgi ar brīvu vēlēšanu palīdzību. Treškārt, Eiropas aizsardzībai būtu jābūt korpējam Rietumu un Austrumu pasākumam. Tas līdz šim ir pierādījies kā visefektīgākais paņēmiens. Dzirdot jaunos priekšlikumus, nav cerību, ka tas varētu īstenoties.

BIEDRU VAKARS

DV Toronto nodaļa rīko 11. novembrī, plkst. 7.30 vakarā Daugavas Vanagu mājā, 123 Huron ielā, biedru vakaru Lāčplēšu svētku atzīmēšanai. Visi mūļi aicināti.

IEVĒRĪBAI

Svētdien, 13. novembrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā būs Bērnu un jauniešu dievkalpojums, veltīts varoņu piemiņai. Dziedās soliste Vilma Ūbelīte no Sav. Valstīm.

Tūdaļ pēc dievkalpojuma jauniešiem piemērota filmu izrāde baznīcas sanāksmju telpās.

SKAITĻI, KAS LIEK PĀRDOMĀT

LĪDZ ZOBIEM APBRUŅOTĀ AUSTRUMVĀCIJAS TAUTAS POLICIJA

„Mēs neesam policisti, bet gan karavīri. Nokļūstot frontē, mēs cīnīsimies sarkanarmijas pusē." Šos vārdus nav teicis kāds ķīnietis vai Balkānu komūnists, šos vārdus pirms neilga laika teica vācietis: Austrumvācijas „tautas policijas" ģenerālinspektors Hofmans. Un viņam taisnība. Kamēr Rietumvācijā vēl arvien strīdas par to, cik lielām jābūt karaspēka un virsnieku algām, tikmēr bolševiku pārvaldītajā daļā izveidota skaitliski liela un cīņai spējīga armija. Tā jau ir gatava tai dienai, kad Kremlis būs nolēmis dot pavēli maršēšanai rietumu virzienā.

Kad 1945. g. jūnijā Austrumvācijas okupācijas vara sadarbībā ar vietējiem vācu komūnistiem Ulbrichtu, Ceiseru, Volveberu u. c. lika pamatu „tautas policijas" vienībām, tad viņu vienīgā doma bija no komplektētiem jauniem vāciešiem iespējami ātri izveidot labi apbruņotu un paklausīgu regulāru armiju, kas vajadzības gadījumā „ar sirdi un dvēseli" nostātos blakus sibīriešu, kazachu un mongoļu bariem, un ar savām cilvēku rezervēm pārpludinātu Rietumus.

1950. gadā austrumjoslai jau bija „iekazarmēti" un līdz zobiem apbruņoti 50.000 vīru, divi gadi vēlāk skaitlis turpat dubultojās. Izveidoti bija trīs armiju korpusi. Virsnieki gandrīz simtprocentīgi bija Pad. Savienībā skoloti, vai nu pārliecināti komūnisti vai pēdējā kara Hitlera armiju komandieri, kas Rietumvācijā nedrīkstēja rādīt savas acis, bet kurus Kremļa varenie pievāca, labi atalgoja, sagādāja ērtus dzīves apstākļus, pārskoloja un pēc tam lika vadīt austrumvācu jaunatni.

Sākās pastiprināta propaganda jaunatnes vidū par iestāšanos „tautas policijā." Uzņēmumi, skolas saņēma rīkojumu spējīgākos jaunos strādniekus un skolniekus visiem līdzekļiem pierunāt iestātties „policijā." Solīja vairāk nekā solidu atalgojumu, vairāk nekā pietiekamu uzturu, neizslēdzot pat gardumus, kādus tikai retais krievs redzējis un kas Austrumvācijā nebija ar mikroskopu saskatāmi, solīja atvaļinājumu, kāda nebija nevienā citā darba vietā, solīja sevišķas priekšrocības, bet visu beidzot — „laimīgo iespēju" apcelot plašo Krieviju. Kas nepiedzīvojušai jaunatnei palika pāri? Tā gāja. Un šodien, lai arī daži simti „policistu" aizbēguši uz Rietumiem, Austrumjoslas armija ir varena.

Skaitļi to izteic. 160.000 regulārās armijas vīru gaida signālu. Tie katrā laikā ir spējīgi sākt Kremļa uzdoto akciju. Šim skaitlim jāpieskaita arī 100.000 vīru, kas stāv amijas tuvākā rezervē. Otri 100.000 ir „zemākās šķiras" rezervisti. Bet arī ar šo „zemāko šķiru" nevajadzētu pārrēķināties. Viņu apbruņojums tikai nedaudz „zemāks" par to vīru ieročiem, kas ieskaitīti pieminētajos 160.000. Kopā sanāk turpat 400.000 vīru stipra Austrumvācijas armija.

Minētie skaitli norādīja uz tiem, kam „ļuvāks" sakars ar armiju. Nav jāaizmirst tomēr arī tas, ka Austrumvācijā vai ikvienā uzņēmumā izveidotas t. s. „cīņas grupas." Tās ir gluži tādā pašā veidā izveidotas kā tās grupas, ar kādām 1917. g. revolūcijā sarkanie nāca pie varas. Tikai šo grupu locekļi nav vairs apbruņoti ar sirpjiem, vālēm un veseriem, bet iespējami modernākiem ieročiem, kādus vien Padomju Savienība saviem satelitiem spējīga dot. Ikviens uzņēmuma strādnieks un ierēdnis rūpīgi sagatavots un iepazīstināts ar cīņas metodēm. Viņu vairs nekas nevar pārsteigt. Bet lai cīņas gars „nēpazustu", par to nenoguruši gādā sarkanie „skolotāji".

Līdztekus strādājošo sistēmatiskai militārai apmācībai, izcila vērība veltīta arī jaunatnes skološanai ar kara rīkiem. Brīvās vācu jaunatnes organizācija, kas nav nekas cits, kā krievu paraugā komjaunatne, atbildīga par to, lai tā savās rindās apvienotu iespējami vairāk Austrumvācijas jaunatnes, lai tā jau no bērna kājām būtu iepazīstināta ar šaušanu, tuvcīņas paņēmieniem, zēģelēšanu apiešanos ar motoriem u. t. t.

Šie bija skaitļi un īstenība par Austrumvācijas armijas vīru skaitu un cīņas spējām. „Ko var pretim dot Rietumvācija?" jautā ne maza daļa rietumvāciešu.

Rietumvācijai ir robežsargi, bet tie vēl šodien īsti nezina, kas viņi ir — policisti vai armijas sastāvdaļa. Viņu neskaidrās nākotnes izredzes šos vīrus padarījušas pavisam dusmīgus. Vai viņi kādreiz tiks ieķīlauti Rietumvācijas armijā, jeb vai paliks par „mūžīgiem policistiem." Arī šo robežsargu militārā apmācība nav tik nopietna bijusi, kādu „taisījuši cauri" austrumnieki.

Jau daudz laika pagājis, kopš runā par Rietumvācijas armiju. Tālāk par to, ka nāk. gada sākumā iekārtos „apmācītāju bataljonus," nav tikts. Arvien vēl strīdās par algām, par personālo sastāvu. Uz armijas izveidošanas lēno gaitu nesen norādīja arī Bavārijas raidītājs kādā savā samērā satiriskā raidījumā. Un daudzi Rietumvācijā ar bažām lasa laikrakstus par Austrumvācijas militāro stiprumu. Vienīgais šo ļaužu mierinājums ir, ka Bonnas republikā atrodas amerikāņu militāries spēki, un tas, ka, varbūt ir pareizs arī sakāmvārds: Kas lēni nāk, tas labi nāk. Varbūt. Rietumos esošie ārzemnieki, kas vairumā ir bēgļi no komūnistu pārvaldītām zemēm, gan labi zina, ko nozīmē gaidīt. Taču kas gan viņus uzklausa, nemaz nerunājot par šaušanu ar lielgabalu...

Rietumvācijā, novembrī. Mks.

MASKAVĀ SVIN REVOLŪCIJAS 38. GADA DIENU

7. novembrī Maskavas Lielajā teātrī pulcējās Padomju Savienības kompartijas, valdības vīri un citi sarkanie „augstmaņi" revolūcijas 38. gada dienas svinību aktā. Uzrunu šoreiz teica Lāzars Kaganovičs, kurš 20. g. s. „izsludināja" par komūnisma gadsimtu. Runātājs ironizēja par Rietumiem, pasvītrojot, ka Padomju Savienībai nevajagot „sapuvušajos" Rietumos komūnismu ieperināt ar varu, jo tas pasaulē izplatoties bez spiegiem un pirkstu nospiedumiem. Protams, runā nepalika nepieminētas arī Savienotās Valstis, kur esot 5 milj. bezdarbnieku. Izlielījis padomju sasniegumus, Kaganovičs uzsvēra, ka Rietumos sagaidāma neizbēgamā saimnieciskā krize, kas kapitālismu iemetīšot komūnisma klēpī, jo komūnisms turpinot savu uzvaras gājienu. Lielajā teātrī bija redzami Ļeņina un Stalina mīlzu attēli. Laikam jau tas nozīmē, ka mantinieki iet „varoņu" pēdās.

Sarkanajā laukumā notika karaspēka parāde, ko pieņēma maršals Žukovs. Viņš arī uzrunā, kā parasts, slavināja sarkanās armijas varonību. Nekādi tehniski jaunumi armijas apbruņojumā šoreiz netika manīti. Vispār parāde bija stipri bālāka nekā iepriekšējos gados.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

KĀDA VEIDA VARONĪBA MUMS TUVĀKA

LKOK EDV. MEDNIS

11. novembris ir Lāčplēša kara ordeņa kavalieru svētki. Šo ordeni par kaujas nopelniem varēja piešķirt kā virsniekiem, tā arī visiem pārējiem karotājiem. Citādi tas bija krievu armijā, kurā virsniekiem piešķīra īpašu Sv. Jura ordeni (Balto krustu), pēc īpašas Jura ordeņa domes lēmuma un tā attiecīgas apstiprināšanas, kamēr instruktoriem un karavīriem piešķīra Jura krustus vai medaļas.

Latvijas armijā visas piešķiršanas izdarīja Lāčplēša ordeņa dome, kurā kā locekļi piedalījās Saeimas un armijas pārstāvji. Ordeņa II pakāpi gan piešķīra tikai augstākiem virsniekiem, sākot ar pulka komandieriem, kamēr I pakāpi piešķīra tikai diviem ģenerāļiem — Jānim Balodim kā armijas virspavēlniekam un Kr. Berķim, ģenerālim, kas vadījis pulkus vai divīzijas vairākās izšķirējās kaujās.

Interesanti atzīmēt, ka ar Lāčplēša k. o. apbalvoti arī vairāki (gan samērā nedaudzi) latv. strēlnieku pulku karavīri, pie kam ordeņa otrā pakāpe bija piešķirta tikai vienam no tiem — ģen. K. Gopperam. Savā ziņā bija labi, ka ordeņa piešķiršana notika tikai pēc kara beigām, kad bija gūta laba perspektīva par kauju norisēm, kad cīnītāju nopelni bija vairākkārt pārvērtēti, un kad „apbalvošanas kāre" vairs nevarēja ietekmēt kaujas darbību.

Visumā gan jāsaka, ka mūsu cīnītāju un to vadības morālās īpašības bija tādas, ka nevienā operācijā nekāda loma nebija kailai izcelšanās kārei vai tieksmei pēc kaut kādām vēlākām apbalvošanām.

Bija laiki — bet tie jau pagājuši — kad virs cīnījās pret viru, kad patoss un personiskā varonība noteica kaujas iznākumu. Tagad personas drosme ir izvērtusies tikai par vienu no uzvaras elementiem, pie kuriem vēl jāpieskaita kaujas māksla, tehnika, zinātnieku piepūle, fabriku darbs un viss tas, kā karotājus sagatavo to uzdevumam. Nepietiek, ja karavīrs drošs un spējīgs uzupurēties, tam jābūt arī labi sagatavotam un smalki jāpārzina visa karošanas māksla.

Rietumvalstu stratēģija prasa lielus panākumus, kas iespējami, ja karavīri ir labi sagatavoti, tad arī ir mazāk upuru.

Arī Latvijai būs labāk, ja tanī atgriezīsies iespējami daudz atbrīvotāju un ja iespējami maz būs jāpaplašina — Brāļu kapi.

Bet nekādos apstākļos nebūtu iespējams aprobežoties tikai ar kaujas apstākļos izrādītu varonību. Ir nepieciešama arī liela gara varonība pašreizējo laiku izpratnē. Ja mūsu starpā ir latvju vīri un sievas, kas tic cīņai, tāpat kā ticējuši līdz šim, tie ar to vien ir pierādījuši garā vareno un nesalaužamo pulkam. Viņi ne vien tic, bet ir pārliecināti par Latvijas un citu apspiesto tautu atbrīvošanu tādā laikā, kad daudzi pasaules varenie savu mazdūšību aizsedz ar iedomāšanos, ka gan jau reizi komūnisms pats mainīsies, un tad jau viss izkārtosies pats no sevis.

Toties mūs ir rūdījuši lielie pasaules vēji, esam pietiekami izsvaidījušies pasaules jūrās. Mēs esam ieguvuši tādu garīgu rūdījumu, kāds reti ir citiem. Vēl gan mums trūkst lielākas saskaņotības mūsu uzskatos un drošā nākotnes skatījuma.

Liekas, ka te vērojami divējādi viedokļi — atturīgais un izšķirīgais. Atturīgie nākotnes vērotāji domā, ka jebkāda karošana arī turpmāk mums būtu gluži veltīga varonība, jo mūsu likteņus noteiks citi — stiprāki spēki. Turpretim izšķirīgie ir droši pārliecināti, ka nākotnes svariem būs daudz taisnīgāks svērums, ja svaru kausos spēsim iemest arī savu zobenu.

Laika tecējumā var izrādīties, ka dažos gadījumos nebūs pārāk lielā atšķirība arī starp izšķirīgajiem un atturīgajiem, un ka likteņīgos vēstures brīžos tā izzudīs pavisam. Tad jauna brīvības doma un Lāčplēša zobens rādīs vienotu ceļu mums visiem.

LĀČPLĒŠU UN LATVIJAS ATBRĪVOTĀJU ATCERE ČIKĀGĀ

Pirms viena gada nelaikā Dr. N. Vētra rakstīja par DV Čikāgas apvienību, ka tā rīko varoņu piemiņas brīžus, kuri ilgi paliek atmiņā. Šāds sarīkojums Čikāgā notika 5. novembrī; to rīkoja DV apvienība kopā ar Jaunatnes pulciņu. Sarīkojuma svētbrīdi vadīja māc. G. Straumanis. „Šodien pieminot Lāčplēšus un visus Latvijas atbrīvotājus, jālūdz Dieva žēlastība, lai Visuvarenais likteņu lēmējs mūsos uztur ticību un mīlestību mūsu dzimtenei Latvijai," teica mācītājs. Garīgo aktu kuplināja vijolnieks J. Jākabsons V. Vištelja klavieru pavadījumā.

Lāčplēšu un Latvijas atbrīvotāju atceri ar uzrunu atklāja Čikāgas jaunatnes pulciņa pr-ks V. Ozoliņš, teikdams, ka šinī brīdī mūsu domas kavējas mūsu dzimtenē pie staltā brīvības pieminekļa, kur skatāms varonīgā ķežu rāvēja attēls. Jaunatnes vēlēšanās ir izaugt krietniem un stipriem, kādi bija Latvijas atbrīvotāji. Uzrunai sekoja ASV un Latvijas himnas.

Atceres runu teica brīvības cīņu dalībnieks Latvijas kara skolas 1. izlaiduma absolvents zv. adv. Ād. Ozoliņš. Latvju tauta gadu simteņiem ilgi ir cīnījusies par zaudētās brīvības atgūšanu. 1905. g. šī cīņa spilgti uzliesmoja, un tanī piedalījās visa latviešu tauta. Pirmajā pasaules karā Latvijas brīvības saule rotāja varonīgo latviešu strēlnieku krūtis. Varonības apdvesmotām strēlnieku cīņām sekoja Latvijas atbrīvošanas cīņas. Latvijas armijas pamats bija Kalpaka bataljons, no kura izveidojās apbrīnošanas cienīga, spēcīga, armija, kura pieveica divus varenus ienaidniekus, rietumos un austrumos. Latvijas armija veidojās cīņu laukos visneapskaužamākos apstākļos, kad ne latvju tautai, ne valdībai nebija nekā. Latvijas armijas štāba priekšnieks atbrīvošanas cīņu laikā ģen. P. Radziņš, vērtējot Latvijas dibināšanas laikmetu, teica, ka Latvijas valsti nodibināja un latvju tautai brīvību deva pašaizliedzīgie brīvības cīnītāji — Latvijas armija.

Atceres vakara koncerta daļā piedalījās ar priekšnesumiem vijolnieks J. Jākabsons Vl. Vištela pavadījumā un Ed. Ramata jaukts koris.

Vakara dalībnieki pēc koncerta pakavējās pie DV dāmu komitejas klātiem kafijas galdiem. Te latvju karavīrus vēl sveica: latviešu jaunatnes apvienības viceprieks. V. Muižnieks, diriģents Ed. Ramats, pieminot, ka jau tālā senatnē latvju karavīriem veltītas daudzas tautas dziesmas. Skolas pārzinis H. Kreicers teica, ka latvju karavīru pirmā grupā ietelp tie cīnītāji, virs kuru kapu kopām paceļas baltie koka krusti, otrā grupā aizšautie Vanagi ar zaudētiem locekļiem un trešā nenogurstošais latvju zemes arājs. Vēl sveicienus nodeva Austra Ozoliņa u. c. Pie kafijas galda visi kopīgi noskandināja vairākas karavīriem veltītas tautas dziesmas. Atceres vakara rīkotājiem Lāčplēšu KOK biedrības un visu Latvijas atbrīvotāju vārdā pateicās LKOK J. Ruģēns, nododot latviešu jaunatnei vairākus eksemplārus žurnāla Lāčplēsis.

Vakars bija labi apmeklēts un loti iespaidīgs visā norisē. -rs

Mācītājs A. Rautenšilds Čikāgā salaulāja inženierzinātņu pēdējā kursa studentu Tālivaldi Brunovski no Kalamazū un bankas ierēdni Raitu Eglīti no Čikāgas.

LATVIEŠU RAIDĪJUMS

Latvju dziesmu raidījums Reitera kora sniegumā CFPL (980) — sestdien, 19. novembrī, plkst. 9-9.30 vakarā.

Labas darba iespējas uz baržām

Latvieši vēl nezina, ka dabas darba iespējas vecākiem cilvēkiem ir uz baržām (iellaivām) pilsētās, kas atrodas pie jūras ezeriem vai upēm. Baržas kapteinis pelna 240 dol. mēnesī, bet par virsstundām ienāk vēl kādi 100 dol. Darbs nav grūts, to var iemācīties pāris dienās. Kapteiņa svarīgākais uzdevums ir pasviest velkonim tauvu. Bez tam viņam jāraugās, lai baržā nesūcas ūdens. Ja tas sakrājies, to ar motoru izsūknē. Ik mēnešus jādod norēķins darba devējai sabiedrībai. Baržas kapteinis dzīvo uz baržas kajītē un gatavo pats sev ēdienu. Ziemas daļkā sabiedrība piemaksā vēl 5 dolari par apkuri.

Uz baržām Hudsonas upē strādā vairāki igauņi. Viens no tiem ir 72 gadi vecs, agrāk bijis tirgotājs. Viņš turpina saņemt vecuma pensiju. Savus piederīgos sauszemē viņš apmeklē reti, jau sakrājis kurināmo visai ziemai un ar dzīvi uz baržas ir loti apmierināts.

KOMŪNISTI ZOG TRIMDINIEKU ADRESES

Lietuvas atbrīvošanas augstākās komitejas (LVIK) telpās Reitlingenā, Vācijā, 21. oktobra naktī notikusi ielaušanās, lai iegūtu trimdinieku adreses un citus dokumentus. Laungari tomēr iztraucēti un aizbēguši, pametot visus dokumentus uz ielas. Ielaušanos izdarījuši četri vīri, kuri notikuma vietā ieradušies divās smagajās automašīnās.

Lietuviešu aprindās domā, ka vainīgie rīkojušies krievu ģenerāļa Michailova komitejas „Par atgriešanos dzimtenē" uzdevumā. Šis nav pirmais ielaušanās mēģinājums baltiešu organizāciju mītnēs: Tas norāda, ka mums naidīgie spēki ir nolēmuši par katru cenu iegūt trimdinieku adreses. Atcerēsimies, ka līdzīga zādzība notika arī latviešu kartotēkā Augustdorfā. Bez tam adresu zādzības vēl notikušas lietuviešu organizācijā Veilheimā, Vācijā, kā arī igauņu organizācijā.

ZIEDOJUMI

Ziemassvētku akcijas ietvaros ienākušie ziedojumi:

J. Markevičs $2; A. Āboliņa $1; H. Brūvele $1; M. Krone $2; E. Kronis $2; Dr. R. Sniķere $20; Alv. Gūža $2; L. Pinka $5; J. Cers $5; J. Stabiņš $3; Latviešu Mednieku un makšķernieku klubs $50; A. Glze $1; A. Smans $2; J. Zvilna $5; J. Paskus $5; J. Krasovskis $2; J. Zāļītis $2; M. Cielava $3; Strupuls $1; Z. E. Pērkons $5; E. Zommers $2; R. Sārnis $10; K. Riekstiņš $1; Reinieks $2; M. Pankovs $1; H. Feimanis $2; A. Salenieks $1; A. Pankovs — $1; E. Ozols $1; J. Lachs $5; M. Lilienfelds $1; R. Andžāns $1; A. Andžāns $1; A. Veinbergs $1.

Kopā ar iepriekšējiem $929.42.

DV Kanadas valdei ziedojumi iemaksājuši: J. Uļuks $1.50; M. Apinis $5; Elza Vītiņa $5; Z. E. Pērkons $30; Arvīds Vanags $5;.

Latvisks paldies ziedotājiem un ziedojumu vācējiem. Ziedojumus var iemaksāt tieši — 123 Huron St., Toronto vai arī pa pastu.

Ziemassvētku akcijas komiteja

PIRMAIS LATVIEŠU NAMS UN BAZNĪCA RIETUMU KRASTĀ

Sietlas latviešu saimei 30. oktobrī bija trīskārša svētku diena: Ticības atjaunošanas, draudzes 5 gadu pastāvēšanas, Latviešu nama un baznīcas iesvētes diena.

Līdz agrai rīta stundai baznīcas telpās vēl klaudzēja āmuru sitieni, altāra daļā bija jābeidz pēdējie uzposumi, sienās pēdējie krāsas vilcieni, bet svētdienas rītā šī gaišā telpa jau gaidīja iesvēti, lai kalpotu gaitu lielajam Lēmējam un latviešu gara kultūrai. Jau agrā pēcpusdienā baznīcas telpa pārpildīta dievlūdzējiem.

Telpas nevar uzņemt visus akta viesus, bet par to jau arī ir domāts — ievilkti skaļruņi sabiedrjskās telpās, kur pārraida dievkalpojumu un baznīcas iesvētes aktu. Uz svinībām ieradušies viesi no apkārtējām latviešu kolonijām un mācītāji: A. Ernstsons no Sanfrancisko, J. Cilnis no Portlandes un E. Mačs no Takomas. Dziļi svinīgs ir brīdis, kad jauno ērģeļu skaņu pavadījumā mācītājus cauri pārpildītai dievlūdzēju telpai uz altāri ieved svētdienas skolas meitenītes baltos tērpos. Abās pusēs altārim stāv svētdienas skolas zēni un meitenes, kas atsevišķi un kopā teic bībeles pantus.

Baznīcu iesvētīja draudzes mācītājs prof. K. Kundziņš. Reformācijas svētkiem un nama iesvētei pārdomātu spredīķi teica māc. A. Ernstsons, bet aizlūgumu māc. J. Cilnis. Dievkalpojumu kuplināja koris skolotāja P. Pētersona vadībā.

Svinīgā brīža otrā daļa — Latviešu nama iesvētīšana — notika sarīkojumu zālē. Svētrunu teica māc. E. Mačs, namu iesvētīja māc. prof. K. Kundziņš. Iesvēte noslēdzās ar kopīgi nodziedāto himnu Dievs, svētī Latviju. Koncerta daļā komponists V. Dārziņš uz jaunajām ērģelēm atskaņoja J. Brāmsa Priekšspēli karālim, bet draudzes ērģelnieks R. Mauče R. Šūmaņa — Sapņojumu. Koris dziedāja Senatni un Gaismas pili. Pārskatu par draudzes 5 gadu darbību sniedza draudzes priekšnieks E. Robiņš, bet pārskatu par nama būvi V. Rūsis. Nama izbūvē(iesk. pirkuma maksu) ieguldīts ap 12.000 dol., bet inventārā ap 3000, caurmērā apm. 50 dol. uz katra Sietlas pieaugušu latvieti. Pie nama darba talkās nostrādāts apm. 5000 stundu. Sarīkojumu zālē vieta 260 krēsliem, baznīcā 130 krēsliem. Bez tam izbūvēta virtuve, priekštelpas, skatuve, mazā zāle, pie baznīcas mācītāja „ģērbkambaris" u. c. telpas. Sarīkojumu zāle izbūvēta pēc V. Gudrā projekta, bet baznīca pēc prof. arch. P. Kundziņa projekta arch. R. Zundes vadībā.

Baznīcas telpās ieliktas jaunas Wurlitzer firmas elektriskās ērģeles par 1425 dol. Dāmu komiteja dāvinājusi altāra izrotājumus, altāra segu un baznīcas un altāra paklājus. Draudzes loceklis Ž. Cibis pagatavojis un dāvinājis baznīcas kanceli skaistā apdarē.

Pēc nama iesvētes bija biedrības un draudzes dāmu komitejas rīkotais groziņu vakars. Azaida laikā sekoja apsveikumi. Kā pirmā apsveica bij. Amer. luterāņu darbiniece L. Franzene, kas sagādājusi loti daudziem iecelošanas iespējas Vašingtonas valstī. Sekoja apsveicēji: no Sanfrancisko ziemeļu dr. — māc. A. Ernstsons, no Portlandes draudzes — māc. J. Cilnis, kas dāvināja baznīcai bībeli, no Takomas draudzes — pr-ks R. Jansons, no Longvjū draudzes — pr-ks A. Dravnieks, Takomas latviešu b-bas pr-ks — K. Videnieks, Sietlas latv. b-bas pr-ks H. Mindenbergs un korporāciju k. J. Sīpols. Telegrafiski sveicienus bija sūtījis ALAs pr-dis P. Lejiņš un pirmais Sietlas draudzes māc. A. Galiņš no Bostonas. Apsveicēji izteica priekuu un apbrīnu, ka sietlieši kā pirmie rietumu krastā tikuši pie sava latviešu nama un baznīcas. Bija daudz sirsnīgu un labu novēlējumu latviešu saimei Sietlā.

Tā sietliešiem pēc 2 gadu kopīga mērķtiecīga darba ir savs latviešu nams un baznīca, un nama apmeklētājus nespiež parādu nasta.

J. V.

CARE sainīši uz Vāciju

LNAK Palīdzības nozare paziņo tautiešiem, kas vēlētos nosūtīt CARE sainīšus uz Vāciju, kā naudu var iemaksāt apvienības birojā līdz 15. nov. Sainīši tiks nosūtīti adresātiem caur Amerikas latviešu apvienību.

18. NOVEMBRA SVINĪBAS TORONTO

Latvijas vaists dibināšanas svētkus Toronto ievadīs dievkalpojumi visās latviešu baznīcās: sv. Jāņa ev.-lut. baznīcā 18. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis; sv. Andreja ev.-lut. bcā 18. novembrī, plkst. 8.00 vakarā māc. A. Čops; latviešu katoļu dievkalpojums notiks 13. novembrī, plkst. 11.30 dienā Newmen kluba kapellā, 89 St. George St., prāv. Dr. B. Kokins; latviešu baptistu dievkalpojums 20. nov., plkst. 4.00 pp., Walmer Rd. angļu baptistu bcas telpās, māc. R. Ekšteins.

Svētku akts ar koncertu notiks sestdien, 19. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, Centrālā tehnikuma auditorijā, 275 Lippincott St.

Svētku runu teiks LNAK padomes viceprieksšsēdis J. Švanks. Koncertā piedalīsies operdziedone E. Žebranska, pianiste V. Leinvēbere-Langenfelde un Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā. Deklamēs V. Pukats.

Programmā A. Kalniņa, A. Žilinska, E. Dārziņa, E. Melngaiļa, A. Jurjāna un B. Skultes skaņdarbi. A. Jurjāna kantāti Tēvijai dziedās Dainas koris ar solisti Elzu Žebransku.

Paredzama viesu — Ontarlo ministru prezidenta Frosta, Toronto pilsētas vecākā Filipa un kalmiņtautu diplomātisko pārstāvju piedalīšanās. Skolu jaunatnei, vecajiem ļaudīm, kara invalidiem un organizāciju vadītājiem, būs īpaši rezervētas vietas. Par piemērotu telpu dekorējumu rūpēsies Mākslinieku apvienība dekorātora K. Langenfelda vadībā. Īpaša ieejas maksa aktā nav paredzēta, bet, lai segtu tehniskos izdevumus, rīkotāji cer uz labprātīgiem ziedojumiem.

Svētku organizēšanā darbojas īpaša rīcības komiteja, kurā ietelp vairāku organizāciju pārstāvji, kas dara visu iespējamo svētku noorganizēšanai, bet to izveidošanos atstāj tautiešu ziņā, jo nav tik svarīgi, ko mēs dzirdēsim vai redzēsim, bet gan tas, cik lielā skaitā mēs apliecināsim savas tēvuzemes mīlestību.

Nenokavējiet —

LAI ARĪ JŪSU VĀRDS BŪTU ZIEMASSVĒTKU AKCIJAS SARAKSTĀ

KANADĀ

TORONTO

❶ 5. novembrī notika LNJAK valdes sēde, kurā piedalījās T. Kronbergs, V. Pētersone, G. Brikmanis, V. Ādlers, A. Banga un J. Bricis.

Valde pārrunāja LNJAK žurnāla Celinieks redaktora M. Stauera iesūtīto priekšlikumu izsludināt dzejoļu un stāstu vai apcerējumu sacensību, labāko darbu gedalgojot. Šo priekšlikumu arī pieņēma, un valde nolēma uzaicināt atsevišķus jaunatnes pulciņus šo pasākumu materiāli atbalstīt. LNJAK bez tam piešķir $15.00 žurnāla ārējā iztērpa uzlabošanai.

T. Kronbergs ziņo, ka uzaicinājis V. Mileiko nodibināt jaunatnes pulciņu Otavā. Risinās arī sarakste ar Montreālas organizāciju vadītājiem par līdzīga pulciņa dibināšanu Montreālā.

Par LNJAK preses referenti valde apstiprina Birutu Popi.

Tālāk valde izrauga T. Kronbergu, R. Grigoru un T. Bricī par pārstāvjiem LNAK paplašinātā valdes sēdē 11. novembrī, kur apspriedīs LNAK sadarbību ar LNJAK.

Pārrunājot jau agrāk presē parādījušos pārmetumus LNJAK par norobežošanos no citām jaunatnes organizācijām, valde paskaidro, ka LNJAK līdzšinējie statūti atļauj katram jaunatnes pulciņam, kopai vai vienībai iestāties LNJAK, iemaksājot paredzēto biedru naudu par katru locekli no 14-30 gadiem.

Valde pieņem statūtu labojumu, ko iesniegs nākošajam delegātu kongresam pieņemšanai, ka vientuļie LNJAK biedri vecumā no 14-30 gadiem uzskatāmi par pilntiesīgiem biedriem, kas var sūtīt delegātus uz LNJAK kongresu.

Noslēgumā valde uzdod prekšsēdim T. Kronbergam tuvākā laikā izraudzīt sakarnieku ar citu valstu latviešu jaunatnes organizācijām un apvienībām.

❷ 6. nov. māc. A. Briedis noturēja dievkalpojumu latviešu farmeriem pie Dundalkas, kur bija sapulcējušies pāri par 60 tautiešu. Kā galvenie organizātori V. Goba un Zvanītājs bija pielikuši pūles, lai dievkalpojums notiktu.

❸ 6. nov., naktī no sestdienas uz svētdienu nezināmi laundari ielauzušies V. Vilsones un I. Poldmas nesen atvērtajā dailamatniecības izstrādājumu veikalā, 238 Bloor St. W., kur sabojājuši stelles, izvandījuši preces un, kaut neko daudz nav zaguši, tomēr uzvedušies veikalā kā īsti vandaļi un nodarījuši daudz bojājumus. Līdzīgā veidā šādi ielauzēji apstrādājuši arī vairākus citus veikalus šai rajonā.

❹ LNAK valdes pr-ža A. Svennes Ontario valdībai iesniegtais protests pret prok. biedra Magones informāciju par jaunkanadiešu noziegumiem Ontario provincē (Sk. latviešu tekstu LA 86. n-rā), ievietots Toronto laikraksta The Telegram slejās.

NIAGARĀ

❺ Niagaras latviešu sporta kluba gada svētku sarīkojums bija labi apmeklēts. Oficiālo daļu ievadīja ar kluba pr-ka J. Liģera uzrunu, kurā viņš uzsvēra, ka kluba valde darījusi visu iespējamo, lai sadarbotos ar pārējām organizācijām un piedalītos sabiedriskās dzīves veidošanā. Par savu galveno uzdevumu valde izraudzījusies — ne cenšanos pēc rekordiem un atsevišķu personu izcelšanu, bet nepieciešamību pulcināt savās rindās latviešu sporta jaunatni, stiprināt latvisko garu un stāju, draudzīgās sacensībās rast īstus draugus. Sekoja Klīvlendas pārstāvja A. Ropa uzruna un sveicieni. Tālāk Hamiltonas Spartas vārdā sveicienus nesa J. Treimanis. Niagaras latv. draudzes pr-ks P. Treijers, nesot sveicienus klubam, apsveica arī kluba pr-ku J. Liģeri, kas š. g. oktobrī atskatījās uz 25 aktīvās sporta gaitās aizvadītiem gadiem. J. Celms sveica Niagaras DV vārdā. Noslēgumā visu sportistu dāvāto balvu un paša sacerēto dzeju jubilāram par aizvadītajām sporta gaitām pasniedza V. Skidra. Vakaru noslēdza saviesīga dzīve. Prasmi telpu jaukā dekorējumā bija rādījušas Niagaras volejbolistes savas kapteines Dagnijas Treij res vadībā. Notika arī loterija, kurā visus trīs laimestus izvilka „amerikāņi." Svētku torti laimēja Gunta Bērziņa (Bafalo), bet nākošos abus laimestus — Klīvlendas basketbolists Imants Briedis. Sporta kluba valde izsaka sirsnīgu paldies visām organizācijām, kas klubu sveica gada svētkos gan rakstveidā, gan personiski, bet sevišķu paldies izsaka J. Vīķelam par vakara tehnisko vadību un N. Vītolai, V. Lapiņai un M. Treijerei par tālo viesu — Klīvlendas sportistu laipno uzņemšanu savās mājās. A.

SADBERIJĀ, ONT.

❻ 29. oktobrī Sadberijas latviešu ev.-lut. draudzes sarīkojumu atklāja draudzes priekšnieks V. Kārkliņš.

Programmas daļā piedalījās viesi no Toronto: kanadiešu dziedātāja Mekvīkere un operdziedonis M. Vētra. Mekvīkere skandēja latviešu dziesmas latviešu valodā un Pieskaņu, angļu valodā. Pavadīja S. Treilone.

Kā jau zināms, M. Vētra kluvis neuzticīgs vienai mūzai, jo atzīstamus panākumus güst draudzībā ar citu — rakstniecību. Arī šinī vakarā dzirdējām fragmentus no vēl nepublicētās atmiņu grāmatas Rīga, toreiz... autora lasījumā.

Priekšnesumi guva klausītāju atzinību, bet izpildītāji — ziedus. Programmas daļai sekoja tradicionālā saviesīgā dzīve ar deju.

❼ Sadberijas latviešu ev.-lut. dr. dāmu komiteja rīko Latvijas valsts svētku sarīkojumu š. g. 20. nov., bet 31. decembrī aizvadīs veco gadu un sagaidīs jauno.

BRAMPTONA

❽ Bramptonas latviešu organizācijas organizē Latvijas valstssvētku sarīkojumu, 19. novembrī, plkst. 19.45 vietējā Kanadas leģiona zālē, Elisabeth St., S., Bramptonā.

Programmā svētku akts, kurā svētku runu teiks LNAK valdes pr-dis A. Svenne, sekos koncerts ar vīru koŗa Viesturs piedalīšanos — diriģenta V. Rundāna vadībā. Vietējās latviešu sestdienas skolas audzēkņi un jaunatnes pulciņa dalībnieki piedalīsies ar deklamācijām. Pēc koncerta notiks saviesīgs vakars, kurā lūgti piedalīties akta apmeklētāji, līdzņemot groziņus. Ieejas maksa pieaugušiem — $1.00, bērniem un skolēniem ieeja brīva. Sarīkojuma tīrais atlikums par labu Bramptonas latviešu sestdienas skolas atbalstam un citiem labdarīgiem mērķiem. Bramptonieši laipni lūdz Valsts svētku sarīkojumu apmeklēt arī tautiešus no tuvējā latviešu apriņķa un apkārtnes pilsētām.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, MONTREAL, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

Miris latviešu draugs

Pazīstamais franču politiķis un publicists Anrī de Šambons miris 84 gadu vecumā. Jau kopš 1919. gada viņš publicējis rakstus par Baltijas valstīm. Latvijas neatkarības laikā Š. apmeklēja Latviju; viņa raksti parādījušies arī „Brīvā Zemē". 1946. g. viņš publicēja Parīzē grāmatu „Baltijas tautu traģēdija."

TORONTO JAUNIEŠU PULCIŅŠ

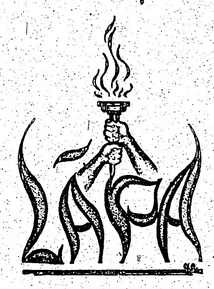

❶ 20. novembrī plkst. 6.00 vakarā sv. Andreja baznīcas mazajā zālē notiks literārs vakars, kurā referēs V. Upeslācis. Visi jaunieši laipni ielūgti.

❷ 27. novembrī, plkst. 6.00 vakarā TLB telpās, 198 Osler St. notiks jaunatnes pulciņa vakars. Darba kārtībā pilnsapulce ar valdes un revīzijas komisiju vēlēšanām. Noslēgumā saviesīga dzīve. Visi pulciņa biedri lūgti neiztrūkstoši ierasties.

LASĪTĀJU vēstules

DIVI SVARĪGI RAKSTI

Latvijas Amerikā red.: Izlasīju Jūsu laikrakstā divus rosinošus rakstus par bērnu un jauniešu problēmām — V. Kalniņa par latviskajiem „komikiem" resp. latviešu valodas un vēstures mācīšanas metodēm un A. Kalnāja pārdomas par jaunatnes audzināšanu 9. nov. LA n-rā, kurus patiesi vajadzētu izlasīt, pārlasīt un pārdomāt katram mūsu papildskolu skolotājam un bērnu vecākiem. Esam kļuvuši pārāk konservatīvi, negribam skatīties acīs īstenībai, negribam neko mācīties — bet tādēļ varam zaudēt lielo cīņu par mūsu jaunatnes latvisko dvēseļu „būt vai nebūt."

Tālab aicinu katru apzinīgu jaunatnes audzinātāju pārlasīt vēlreiz šos rakstus un tos bez dusmām un kaislībām pārdomāt!

J. P., Toronto

VĀRDS PEN KLUBAM

Latvijas Amerikā red.: Pasauli nupat aplidojusi vēsts, ka Nobela prēmija literātūrā piešķirta komūnistiski noskaņotajam islandiešu rakstniekam Laksnesam. Vai patiesi Zviedrijas gudrās galvas ir gaļīgi sajukušas? Par šādu lēmumu vajadzētu sašutumā nosarkt katram gara darbiniekam, katram apzinīgam pilsonim brīvajā pasaulē, nemaz nerunājot par vispasaules literātu saimi. Vai šeit nebūtu vietā vārdu teikt arī latviešu PEN klubam, Preses biedrībai un citām līdzīgām organizācijām, iesniedzot savus protestus Zviedru akadēmijai?

P. Č., Longallendā, N.Y.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

11. nov. TLB un TLSpK Mārtiņu vakars Kolumbus zālē.
19. novembrī, plkst. 8 vakarā 18. novembra svinīgais akts ar koncertu Centrālā technikuma auditorijā (Harbord un Lippincott ielu stūrī).
26. novembrī DV teātŗa 5 gadu jubilejas izrāde, A. Alunāna Visi mani radi raud, sv. Andreja baznīcas zālē.
26. novembrī, plkst. 8 TLB dāmu komitejas sarīkojums.
3. decembrī Almas Skudras koncerts sv. Andreja baznīcas zālē.
10. decembrī Kliforda Odetta romance 3 cēl. Rakete uz mēnesi DV teātŗa uzvedumā Karaliskajā Ontario mūzeja zālē, 100 Queen's Park.

KAUT $1.00 TRŪKUMCIETĒJIEM ZIEMASSVĒTKOS

Ziedojumi iemaksājami:

ASV:

DV ASV kasierim 31-43 Steinway, St. Long Island City 3, N. Y. vai vietējās DV apvienībās

DV ASV valde

KANADĀ:

DV KV kasierim: Mr. V. Curiškis, 46 Aberdeen Ave, Toronto, Ont. vai vietējās DV nodaļās

DV Kanadas valde

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus salsīnāt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī nesaklist redakcijas viedoklim.

NACIONĀLO SPĒKU VIENĪBAS IDEJA ZVIEDRIJĀ GUVUSI PANĀKUMUS

JAUNIEVĒLĒTAJĀ PADOMĒ NACIONĀLIE DARBINIEKI IEGŪST 12, DAUGAVAS VANAGI 11, ZEMNIEKU SAVIENĪBA 7 VIETAS

Kā jau „Latvijai Amerikā" ziņots, laikā no 18. līdz 25. oktabrim Zviedrijas latvieši vēlēja savu centrālo pārstāvniecību. Vēlēšanās piedalījās trīs saraksti: Nacionālie darbinieki, Daugavas Vanagi un Zemnieku Savienība. Visas trīs grupas atzinušas, ka jaunievēlamās Padomes uzdevums ir nacionāli-politisks t. i. pārstāvēt Zviedrijas latviešus visur, kur to prasa trimdinieku cīņa par Latvijas atbrīvošanu un sagatavošanos Latvijas jauncelšanas darbam. No tāda viedokļa tad arī vēlētāji svēra un vērtēja kā pašas grupas, tā atsevišķos kandidātus.

Ir zināms, ka kreisās grupas šīs vēlēšanas boikotēja un pašā pēdējā brīdī pat palaida līdz šim nepiedzīvoti zemas kvalitātes pretaģitāciju, izlaižot Bruno Kalniņa-Andersona padomes biļetenu „Mūsu Domas", kur visās 4 lappusēs nebija neviena nopietni sveramа politiska argumenta, bet tikai ķengāšanās rakstura uzbrukumi atsevišķiem Zviedrijas latviešu darbiniekiem. Piemēram. „Latvju Vārda" redaktora Krodera vārds šajā izdevumā visos locījumos piesaukts 33 (!!) reizes acīmredzamā nolūkā, pēc seno laiku raganu burvību likumiem, lai no vēlētājiem aizbaidītu netīkamus garus ar vārdošanas palīdzību.

Citu zemju latviešiem grūti saprast attieksmes Zviedrijas latviešu starpā un bieži „zviedriešiem" tiek pārmeta plēsonās, nesaticība u. t. t. Bet nevienā citā zemē arī nav Bruno Kalniņa un tāda viņam padevīgā Andersona, kurš šī Bruno Kalniņa iegribas kolportē pilsoniskajās grupās, pie tam „vienības" vārdā. Tādēļ taisni tagad vēlēšanās gājušās grupas ir izšķirušās, ka tiešām ir nepieciešama īsta vienība to starpā, kas faktiski arī grib vienoties, proti — nacionālo grupu starpā. Un kad šīs grupas būs apvienojušās, tad tiem, kas par vienību tikai runā, bet patiesībā vēlas nostiprināt tikai savu valdonību, tiem būs reiz gribot vai negribot jāatzīst šī faktiskā vienība. Ja tās gribēs piedalīties Latvijas politiskajā dzīvē, tās būs spiestas meklēt ceļus uz šo vienību, kas nozīmēs nacionālo spēku saliedētību, nevis padošanos kreiso sakombinētai majoritātei, kas nekad un nekur nav gūvusi pašu trimdinieku uzticību.

Nu Zviedrijas latviešu vairākums ir devis savu atbildi un nostājies nacionālo spēku vienības idejas pusē.

Pavisam Zviedrijā vēlēšanu komisija bija apzinājusi 2390 balsstiesīgus latviešus, kas ir ievērojams skaitlis pie samērā nelielā latviešu skaita Zviedrijā vispār. Noteiktus cīparus tagad vairs tikpat kā neiespējami dabūt, jo vispirms jau no trimdinieku skaita atkrīt visi tie, kas pieņēmuši Zviedrijas pavalstniecību. Tālāk Zviedrijas ārzemnieku komisija savā statistikā neliksē iedzīvotāju tautību, bet piem., latvieši, igauņi un lietuvieši visi minēti statistikā kā baltieši. Paši latvieši savu skaitu lēš apmēram ap 4000, varbūt mazliet vairāk. Tātad 2400 balsotāju ir skaitlis, kas gandrīz jau pilnīgi aptver visus balsstiesīgos. Vēlēšanās no šiem 2390 latviešiem nobalsoja 1218, t. i. 50,96%, tātad absolūtā vairākumā, neraugoties uz to, ka kreisās grupas vēlēšanas boikotēja un pret tām intensīvi aģitēja. Ja, piemēram, Anglijā apzināti tikai apm. 3000 vēlētāji, tad Zviedrijas skaitlis ir ļoti ievērojams, ja ievēro, ka Anglijas un Zviedrijas latviešu skaita attiecība ir apm. 4,5 pret apm. 15.000.

Šie 1218 savas balsis nodevuši tā, ka par Nacionālo darbinieku sarakstu nobalsojuši 941, par Daugavas Vanagiem 424 un par Zemnieku Savienību 286 latvieši, kas jaunajā Padomē dod šādu vietu skaitu: Nac. darbiniekiem 12,24, Daugavas Vanagiem 10,6 un Zemnieku Savienībai 7,15, resp. aplēsot koeficientu, Nacionālajiem darbiniekiem būs 12, Daugavas Vanagiem 11 un Zemnieku Savienībai 7 vietas jaunajā padomē.

No atsevišķiem sarakstiem ievēlēti šādi kandidāti, balsu daudzuma kārtībā: No Nacionāliem darbiniekiem: 1. Artūrs Kroders ar 519 balsīm, 2. Prof. Jānis Vārsbergs 514, 3. Zigurds Meļķis 506, 4. Artūrs Skrastiņš 503, 5. Ansis Kurmis 477, 6. Teodors Dzediņš 475, 7. Jānis Millers 437, 8. Pēteris Blaus 467, 9. Jānis Landorfs 463, 10. Alfrēds Kalniņš 465, 11. Arvīds Ozoliņš 460 un 12. Kārlis Puķītis ar 448 balsīm. Pirmie kandidāti Paulis Pētersons ar 447, Osvalds Freivalds 441 un Edgars Ernstsons 438 balsīm. No Daugavas Vanagiem: 1. Pulkvedis Kārlis Lobe ar 584 balsīm, 2. Herberts Tepfers 534, 3. Arvīds Oše 514, 4. Valdemārs Ģinters 474, 5. Imants Freimanis 448, 6. Leopolds Talters 448, 7. Žanis Tomsons 403, 8. Zemvairis Dzelme 400, 9. Arnolds Pauls 396, 10. Ansis Rozenbachs 377, un 11. Andrejs Valdmanis ar 372 balsīm. Pirmie kandidāti I. Fricis Celms ar 362, 2. Vladimirs Jaunzems 359 un 3. Andrejs Vikmanis 349 balsīm. No Zemnieku Savienības: 1. Jānis Mālītis ar 390 balsīm, 2. Kārlis Straubergs 348, 3. Eduards Suksis 341, 4. Arvīds Padēls 302, 5. Kārlis Vanadziņš 270, 6. Pēteris Kalniņš (Gēteborgā) 262 un 7. Mirdza Kreicberga-Briedis ar 231 balsi. Pirmais kandidāts Gustavs Osis.

Tātad Zviedrijas latviešu vispārējās vēlēšanas ir notikušas, un pārstāvji ievēlēti. Būs grūti tagad atkal sacīt, kā tas tika darīts pēc 1953. gada vēlēšanām, ka joprojām šāds iznākums nav pietiekams pamats, lai atzītu ievēlētus „pārstāvjus," kā līdz šim noraidot tos, kam dota pašu trimdinieku absolūtā vairākuma uzticība. Šķiet, ka tas vairs arī nenotiks.

Starpība starp savas pilnvaras izbeigušo un tagad ievēlēto Padomēm ir diezgan ievērojama. Vispirms, kā jau sacīts, 1953. gadā ievēlēto Padomi attiecīgās vietās neatzina par pietiekamā stiprumā iegādzētu pārstāvību, tādēļ šai Padomei savas darbības liela daļa bija jāveltī savu tiesību resp. Zviedrijas latviešu tiesību aizstāvēšanai. Protams, ka tas bijā neauglīgs, nerracionāls darbs, bet nepieciešams, lai Zviedrijas latviešu pārstāvības jautājums būtu nokārtots. Ja plkv. V. Janums ieradās Stokholmā, tam, protams, bija ciešs sakars tieši ar šo nenokārtoto Zviedrijas latviešu pārstāvības jautājumu. Pulkvedis savām acīm dabūja redzēt un savām ausīm dzirdēt, ko domā un ko vēlas Zviedrijas latvieši.

Ja savas pilnvaras izbeigusī Padome nav varējusi veikt darbus, ko tā bija nodomājusi, tad par to atbildīgi ir visi tie, kuri liedza tai darboties. Un ja šai Padomei būtu izdevies tiešām stiprā cīņā Zviedrijas latviešu tiesības sekmīgi aizstāvēt, tad varēs saeit, ka neauglīgais posms būs pārspēts un jaunievēlētā Padome tūdaļ no sākuma varēs domāt par nopietnu nacionālu darbu Latvijas labā, kas taču ir trimdinieku pamatpienākums.

Jaunās Padomes pirmā sēde paredzēta visā drīzumā. Viena no iespējamībām ir, ka tā sanāks jau 18. novembra svētku dienā, lai provinces delegāti varētu piedalīties svētku aktā, ja tikai šo atrisinājumu nekavēs tas, ka daudzi jaunievēlētie Padomes locekļi arī taisni 18. novembrī būs saistīti savās pilsētās. Tādā gadījumā Padomes pirmā sēde notiks 3. decembrī.

A. V.

Pirmajam Latvijas izglītības ministram 90 gadu

Zinātniekam Dr. Kārlim Kasparsonam pagājušajā mēnesī palika 90 gadu. Savas vecuma dienas viņš vada trimdā, Dānijā.

Dr. Kārlis Kasparsons dzimis Siguldā 1865. g. 14. oktobrī. Ieguvis vidējo izglītību, viņš dodas uz Tērbatu, kur studē dabas zinības un medicīnu. Tanī pašā laikā K. kopā ar dažiem citiem latvju studentiem dibina biedrību Pipkoloniju. Tā izdod rakstu krājumu Pūrs, kurā iespiesti K. Kasparsona apcerējumi. Tie un arī vairāki citi šī krājuma raksti uzrakstīti jaunstrāvnieku garā. Pūrs ilgāku laiku ir latvju jaunatnē rokas grāmata, kas to ievada sabiedrisko un dažu zinātnisko jautājumu izpratnē.

K. Kasparsons beidza Tērbatas universitātes dabas zinātņu un medicīnas fakultātes 1901. gadā un sāka ārsta praksi Rīgā. Bet tā vien neapmierināja. Zinātnieka gars viņu mudināja interesēties ne tikai par medicīnas, bet arī par psiholoģijas, dabas zinību un citiem jautājumiem. Viņa darbi liecina par zinātniski nopietnu pieeju ikvienam tematam.

Latvijas patstāvības pirmajos gados Dr. K. Kasparsons bija pirmais izglītības ministrs, Tautas padomes, Satversmes sapulces un 1. Saeimas loceklis. Viņš ievadīja Latvijas izglītības politiku, bija viens no Latvijas universitātes dibinātājiem un izstrādāja latviešu terminus psiholoģijā. Diemžēl, vājās veselības dēļ viņš nevarēja aktīvi darboties vēlākos republikas pastāvēšanas gados. Latvijas un Upsalas universitātes, atzīstot viņa nopelnus zinātnē, Kasparsonu ievēlējušas par goda doktoru, bet Latvijas universitāte arī par savu goda biedru. Zinātnieks, sabiedrisks darbinieks un Pūra līdzstrādnieks Dr. K. Kasparsons ievēlēts par studentu vienības Līdums goda vecdraugu.

Novēlam sirmajam latvju darbiniekam sagaidīt Latvijas atbrīvošanu un iespēju atgriezties brīvajā dzimtenē.

P. D.

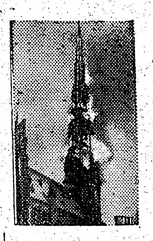

„...Mēs zinām, ka esam no nāves pārgājuši dzīvībā, jo mēs mīlam brāļus..."
(1. Jāņa vēstule 3. 14.)

SVĒTRĪTA PĀRDOMĀM

NO NĀVES PĀRGĀJUŠI DZĪVĪBĀ

VAROŅU PIEMIŅAS DIENĀ

Mācītājs Arnolds Lūsis

Tūkstoš deviņi simti četrdesmit pirmā gada atvasarā Rīgā. Meža kapos, kopējā nodalījumā tika apbedīti daudzi latviešu patrioti, kurus bēgot no mūsu zemes, necilvēcīgā kārtā bija skroplojuši un noslepkavojuši sarkanās čekas algotņi. Piemiņas dievkalpojumā, kas bija pulcinājis simtiem sērotāju, svētrunu teica jauns mācītājs. Viņa tēvu un brāli, kas bija ievērojami kultūras darbinieki neatkarīgā Latvijā, vienā un tai pašā dienā Centrālcietuma pagalmā bez iepriekšējas izmeklēšanas un tiesas lēmuma no dzīvajo vidus bija izrāvusi asiņainā, atriebīgā vara. Tādēļ jaunā mācītāja vārdos visi klausījās ar sasprindzinātu uzmanību. Bet viņš necentās savus klausītājus saraudināt. Viņš negribēja vēl smagāku darīt palicēju jau tā grūto nastu. Viņš nerunāja par nāvi. Viņš liecināja par dzīvību, kādā ieiet tie, „kas brāļus mīlējuši." Un kad smagi dunot, uz vienkāršajiem, baltajiem zārkiem bira kapsētas smilts, ikviens no dievlūdzējiem juta, ka ir mirusi tikai šo moceklu miesa, bet ne viņu dvēsele. Ikviens sēru draudzē juta, ka viņi no nāves ir iegājuši dzīvībā, pār kuru staro mīlestības spožā, nedziestošā gaisma.

Tādā pašā noskaņā mums domās jāaizstaigā arī uz to karavīru kapiem, kas gājuši nāvē, lai viņu tauta dzīvotu. „Jo", saka Kristus, „nevienam nav lielākas mīlestības, kā tam, kas savu dzīvību atdevis par saviem draugiem."

Tiešām — ar kādu mērauklu lai mēs mērojas cilvēka gara cēlumu, pašaizliedzību un gribu upurus nest, ja neievērojam šos mūsu Kunga un Pestītāja vārdus par dzinējīs labākas nākotnes cerībā? lielāko no visām mīlestībām? Un vai viņu negaida pārnākam māsa vai cīņa par savas tautas brīvību, par savu brāļu un māsu rītdienu, nav kļuvusi par šīs mīlestības nopietnāko pārbaudi? Kā kristieši mēs nedrīkstam idealizēt karu, jo tas sagādā cilvēcei neaprakstāmu postu un ciešanas. Īpaši pēdējā tehnikas gadu simtenī karš bieži vien kļūst par masu slepkavību, kurā iet bojā bērni, nevarīgi sirmgalvji, sievietes un neskaitāmi cilvēki, kas dzīvo tālā frontes aizmugurē... Bet tajā pašā laikā mums kā kristiešiem ir arī jāatzīst, ka aizsardzības, aizstāvēšanās karš ir attaisnojams tās augstākās mīlestības vārdā, kādai Kristus mūs skubinājis. Mums ir jāatzīst, ka karavīrs, kas stāv sardzē pie savas tēvzemes robežām, pilda ne vien savu nacionālo, bet arī savu kristīgo pienākumu. Ja viņš to nedarītu, pasaulē valdītu rupja varmācība. Ja viņš to nedarītu, launas varas jau sen būtu sagrāvušas ne vien kristīgo kultūru, bet arī tos garīgos pamatus, kuros sakņojas un no kuriem izauguši brīvības, taisnības un demokratijas ideāli.

Kara vētrās tam uzlikto mīlestības pārbaudi — vienmēr un visos laikos — latviešu karavīrs ir godam izturējis. Viņš to ir izturējis Nāves salā, Ložmetēju kalnā un Tīrelpurvā. Viņš to ir izturējis pie Airītēm, Bolderājā un Rīgas pievārtē. Par savu tēvzemes mīlestību viņš ir liecinājis Volchovā, pie Latgales robežām un Kurzemes cietoksnī. Un, kaut arī mēs nedrīkstam karu idealizēt, mums tomēr ir jāatzīst, ka latviešu karavīrs ir nesis lielākos upurus, ko cilvēks citu labā spējī nest.

Jo, vai karavīram, kas aiziet, lai, varbūt, nepārnāktu, mājā nepaliek daudz gaidītāju? Vai pēc viņa nesēro māte, kas to izaukļējusi zem savas sirds, tēvs, kas to audzinājis labākas nākotnes cerībā? Un vai viņu negaida pārnākam māsa un līgava, sieva — un maza dzīvībiņa, kam vajadzīga tēva mīlestība un gādība? Un tomēr — karavīrs iet. Veic savu pienākumu. Cīnās. Un — ja tāds ir Dieva prāts — mirst ar pulvera dūmos nokvēpušu seju granātu sagrautās tranšejās. Un vienmēr mums, nākošām paaudzēm, jāpatur prātā atziņa, ka arī šiem cilvēkiem, kas miruši mūsu dēļ, bija tiesības dzīvot... Tādas pašas tiesības, kā man, kā jums. Ja viņi no šīm tiesībām, sava pienākuma apziņā ir atsacījušies, ja viņi mīlestības vārdā ir gājuši nāvē, lai mēs dzīvotu, tad viņu gara cēlums un viņu upuris — ir skaistākais piemineklis, ko viņi paši sev ir uzcēluši.

Abrāms Linkolns, ASV prezidents, apmeklējot vietu, kur risinājušās izšķirīgās kaujas Sav. Valstu vēsturē, teicis vārdus: „Šeit kritušie karavīri runās vēl tad, kad mēs visi jau sen būsim apklusuši... Jo viņi no nāves ir iegājuši dzīvībā." To pašu mēs varam liecināt arī par latviešu karavīriem, saviem varoņiem, kas guldīti Brāļu kapos daudzu novadu robežās. Viņi no nāves ir iegājuši dzīvībā. Ir mirusi tikai viņu miesa, bet viņu gars runā bezvārdu klusumā. Runā ar mums mīlestības valodu. Stāsta mums un nākošām paaudzēm par pašaizliedzību, drosmi, pienākuma apziņu. Un karavīru, kritušo varoņu balsi, mēs sadzirdam arī tālumā.

Pirms kara, apmeklējot Romu, redzēju tur skaistu pieminekli kritušajiem karavīriem. Šis piemineklis bija svētnīca, veidota vienkāršās taisnās līnijās. Bet šai telpai svētnīcas raksturu piešķīra daudzas reizes atkārtotais, sienā reljefā veidotais vārds: Presente! — Mēs esam pie jums! —

— Varoņu piemiņas dienā, mēs, latviešu trimdinieki, nevaram nolikt vairs ziedus un vainagus Brāļu kapos, nevaram godbijībā noliekt savu galvu pie krustiem, zem kuriem dus vīri un jaunekļi, pār kuriem Māte-Latvija pacēlusi nevīstošu slavas vainagu. Bet šos varoņus godināt mēs varam tai vienkāršā svētnīcā, kas celta mūsu sirdīs. Tur jābūt rakstītam šim vārdam: presente — mēs esam arī jums! No nāves mēs esam iegājuši dzīvībā.

Dzejnieks Andrejs Eglītis kādā no savām dzejām liek mirstošam karavīram teikt: „Man — aklam mirt! Tev — aklai dzīvot!"

Diemžēl, šis aklā Kurzemes cietokšņa aizstāvja vēlējums ir piepildījies daudz ātrāki, nekā mēs to bijām sagaidījuši. Pasaulei tika atvērtas acis. Bet tās likteņu lēmēji nesaprata un arī nemaz necentās saprast. Rūpēdamies tikai par savas popularitātes nostiprināšanu, viņi domā tikai šīs dienas domas, necenzdamies raudzīties tālāk nākotnē. Par šo aklumu viņu tautām reiz, varbūt, būs dārgi jāsamaksā. Par lētu cenu pirktais miers reiz novedīs pie kara, kādu vēsture vēl nebūs pieredzējusi.

Šajā karā granātas sagraus daudzus piemineklus. Bet sprādzienu saceltais vējš noslaucīs aizmirstības putekļus no to karavīru kapiem, kas pirmie saredzēja briesmas, kādas pasaulei draud no austrumiem, kas gribēja šīs briesmas novērst, kaut arī apzinājās, ka viņu uzupurēšanās ir velta, ka aklā pasaule viņu cīņas dziļāko jēgu nesaskatīs. Un tad ... man gribas ticēt: arī par savas tēvzemes brīvību... kritušais latviešu karavīrs iznāks no aizmirstības tumšā kapa un liecinās: „No nāves es esmu iegājis dzīvībā — jo es brāļus esmu mīlējis."

SĀKTA MILVOKU NOVADA DZIESMU SVĒTKU ATLIKUMA SADALĪŠANA

2400 dolarus saņems kori un 1000 dolarus nodos jauniešu nometnes ierīkošanai Viskonsinā

Milvoki (RČ) — Novada dziesmu svētku rīcības komiteja konstatējusi, ka šī sarīkojuma atlikums ir 4800 dolaru. Pusi no šīs summas — 2400 dolaru, kā jau tas tika izlemts vienā no pirmajām rīcības komitejas sēdēm, sadalīja koriem — svētku dalībniekiem. Kā mazu atzinības balvu — 20 dolarus — rīcības komiteja no šīs summas piešķīra katram diriģentam. Atlikušos 2100 dolarus sadalot, rīkotāji vadījās ar sek. atzinumu: 2,98 dol. par katru koristu, kas svētkos piedalījās, un 1,77 centi par katru jūdzi, ko korisi mērojuši uz Milvokiem. Aplēsot pēc šīs „formulas," rīcības komiteja pēdējās dienās izsūtīja sekojošas summas: E. Brusubārdas korim — 167,05 dol.; Milvoku sv. Jāņa ev.-lut. draudzes korim — 122,30; DV Milvoku apvienības vīru korim — 68,61; Ed. Ramata korim — 174,09; Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzes korim — 128.28; vīru korim Daugavieši" Čikāgā — 114,55; Detroitas latviešu korim — 340, 80; Indiānas latviešu b-bas jauktam korim — 222,78; Mineāpoles - St. Paulas latviešu ev.-lut. draudzes korim — 306,77; Omahas ev.-lut draudzes korim — 142,37; Omahas vīru dubultkvartetam — 83,05; Linkolnas latviešu korim — 102,02; Dubultkvartetam Dzimtenes kokle — 55,14; DV Mineāpoles apvienības dubultkvartetam Latvis — 72,19.

Kori šīs summas var izlietāt pēc saviem ieskatiem: vai nu to izdevumu segšanai, kas radās braucot no novada dziesmu svētkiem Milvokos, vai arī uzglabāt ceļa fondam uz vispārējiem dziesmu svētkiem Nujorkā, ja tādi kādreiz tiktu rīkoti, vai izlietot citiem pasākumiem nu nodomiem kora labā. Rīcības komiteja izmaksājusi arī autoru honorārus (10 dol. par katru dziesmu) zināmiem komponistiem vai viņu piederīgajiem, bet pārējiem pienākošos summu nosūtīs Kultūras fondam.

Atlikuma otro pusi — nepilnus 2400 dolarus — sadalīs kultūrāliem un palīdzības mērķiem. Rīcības komiteja sadali principā ir jau pārrunājusi, bet summu galīgo izlemšanu veiks šai mēnesī.

Visas rīkotājas organizācijas vienprātīgi vēlējās prāvāku summu — 100 dolaru — veltīt kādam kopīgam pasākumam visu Viskonsinas tautiešu labā. Lai izlemtu, kā šo naudu izlietot. Novada dziesmu svētku rīcības komitejas aicināti, Milvoku organizāciju un draudžu pārstāvji nolēma, ka šī atvēlētā dziesmu svētku atlikuma daļa nododama jauniešu vasaras nometnes iekārtošanai Viskonsinā. Pēdējai būs nekavējoties jāstājas darbā, lai nākamajā vasarā panāktu to, ko tautiešī citur jau paveikuši.

KULTŪRAS APSKATS

AUKSTĀ UDENS ŠALTS UZ MŪSU GALVĀM

Amerikas latviešu apvienības valde pēdējā sēdē ar gandarījumu konstatēja, ka līdz šim neviens latvietis nav sekojis komūnistu varas aicinājumam atgriezties dzimtenē. Šim konstatējumam ir liela politika nozīme un tam nevajadzētu palikt tikai latviešu sab. zināšanai vien. Arī Vācijas latviešu centrālā padome pēdējā sēdē devusi pareizo novērtējumu komūnistu viltīgajai mājās aicināšanas kampaņai.

Latviešu, lietuviešu un igauņu trimdinieki paliek nešaubīgi politiski cīnītāji pret padomju varu un okupāciju viņu dzimtenēs un komūnismu kā tiranniju vispār. Viņu cīņas morāle vēl nav iedragāta, drīzāk kāpināta. Latviešiem novembra mēnesis vēl dziļāk saviļņos nacionālo patriotismu.

Bet ne tā domā svešinieki, kas gudri spriež par pasaules lietām. Tā pazīstamais ārpolitiskais komentātors Josefs Harša The Christian Science Monitor raksta, ka „Ženēvas gara" un sadzīvošanas politikas neizbēgama konsekvence esot — trimdas valdību un trimdinieku politiskās cīņas kustības sabrukums. Trimdinieku lielās cerības, ko radīja Dallesa 1953. g. aizstāvētā „atbrīvošanas politika," tagad esot sabrukušas. Un nu trimdinieku organizācijās notiekot tas, kas jau noticis trimdinieku vēsturē — viņi sadaloties divi grupās. Vieni esot tie, kas labprātīgi izvēloties trimdu un iekļaujoties jaunajā vidē, bet otri esot tie, kas izšķiras par atgriešanos dzimtenē — ne kā „atbrīvotāji," bet gan kā pievīlušies cīņas uzdevēji.

Tie, kas paliekot trimdā, tie, šķietot, nekad vairs neredzēšot savu dzimto zemi, jo gribot atgriezties savā dzimtenē tikai kā kontrrevolūcionāri un atbrīvotāji. Tādu esot daudz Londonā, Parīzē, Nujorkā, Romā u.c.

Harša kungs saka, ka nepielūdzamais vēstures likums esot, ka trimdas politiskās kustības mirstot, kad viņu lieta, kam dzīvot un cīnīties, esot zaudēta. Un tad trimda kļūstot anormāla.

Tā ir auksta ūdens šalts uz mūsu galvām, kas brīdina un atgādina, ka Latvijas brīvības atgūšanas cīņā tagad īsteni sāksies visniknākā un nozīmīgākā kauja. Visi „iekšpolitiskie" strīdiņi jāpārtrauc un jāatliek uz mierīgākiem laikiem, bet visiem jāmetas cīņā pret komūnisma liela mēroga uzbrukumu — miermīlīgo sadzīvošanu

Uz Joseta Harša rakstu ir jau atbilde dota.

Saturns

KALNBĒRZIŅŠ „PRET RUSIFIKĀCIJU"

Komūnistu partijas žurnālā „Kommūnist" ievietots Latvijas komūnistu partijas centrālkomitejas sekretāra Kalnbērziņa raksts, kurā viņš nosoda lielkrievu nacionālismu, atsaucoties uz Ļeņina mācību par proletārisko internacionālismu. Ja šāds raksts parādījies komūnistu partijas organā, tad tas norāda, ka Maskavas augstākās aprindas laikam jau uzsākušas kādu jaunu propagandas kampaņu, lai atspēkotu brīvās pasaules pārmetumus par mazākumtautību pārkrievināšanu. Nav šaubu, ka Kalnbērziņš pats uz savu galvu nekad neuzdrošinātos nākt klajā ar šādiem uzbrukumiem.

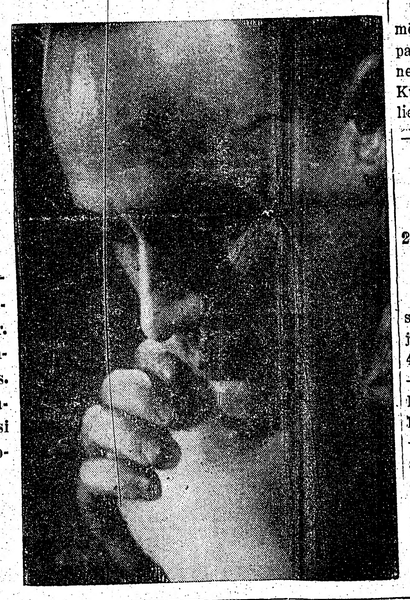

...kas notiek tādas kodes smadzenēs?... Dr. Jensens - Frenčijs — Aleks. Kretulnieks Raketē uz mēnesi 10. decembrī, Toronto

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI MICH.)

● Jau pagājušā gadā jaunatnes pulciņš Pērse uzsāka sarīkojuma ciklu — Pazīsti dzimto zemi, ko ievadīja ar Latgales vakaru. Tam sekoja Vidzemes vakars un cita rakstura sarīkojumi. 29. oktobrī pulciņš rīkoja Zemgales vakaru ar referātiem, deklamācijām, dziesmām un gaismas skatu izrādi uz ekrāna. Vakaru atklāja pulciņa priekšnieks E. Kalnraups, sekoja plašs Ed. Grīnvalda stāstījums par Zemgali un cīņām šinī novadā senatnē un netālajā pagātnē. Referents rādīja arī skaistās Zemgales ainavas uz ekrāna. Deklamēja Ilona Sergejeva, Daina Ezergalle un Maija Roziņa, bet dziesmas dziedāja Ivars Gaide. Žēl, ka apmeklētāju bija pamaz, vēl vairāk tāpēc, ka vakars bija rīkots Amerikas latviešu jaunatnes apvienības izsludinātās jaunatnes nedēļas ietvaros un atlikums bija paredzēts Augustdorfas ģimnazijai Vācijā.

● 30. oktobrī Latviešu biedrības namā bija sasaukta biedru pilnsapulce, ko atklāja b-bas priekšnieks O. Leimanis, bet vadīja H. Liedeskalniņš, protokolēja J. Ronis. Ziņojumus par valdes darbību sniedza b-bas priekšnieks un attiecīgo nozaru vadītāji. Biedrības darbs nav apsīcis, bet joprojām bijis nozīmīgs tiklab kultūrālā kā sabiedriskā plāksnē, tikai jaunu biedru pieaugums bijis niecīgs. Kasierim ar rūgtumu bija jākonstatē, ka diezgan vāji tiek kārtotas biedru maksas, kas dažkārt liek vienā otrā virzienā sašaurināties. Sapulce atzina par vēlamu dibināt organizāciju apvienības padomi vispārējas darbības saskaņošanai kolonijas dzīvē. Tāpat principā atzina, ka dibināmus stipendiju fonds studējošai jaunatnei, tuvāk šo jautājumu uzdeva kārtot valdei. Vēl biedrības priekšnieks informēja par sarīkojumiem, kas notiks tuvākā nākotnē Sapulcē bija ieradušies tikai pāris desmit biedru.

● Mūsu valsts dibināšanas dienu Grand Rapidu latviešu kolonijā atzīmēs 19. novembrī, plkst. 7 vakarā Latviešu biedrības telpās. Svinīgo aktu atklās šīs biedrības prks inž. O. Leimanis, bet svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai loceklis O. Rancāns. Sekos koncerta daļa, kurā piedalīsies tenors Salna no Čikāgas un prof. V. Dobrovolskis (klavieres) no Nujorkas.

● Saka gan, ka latvieši esot lieli individuālisti un savrupnieki, taču mājas iepērkot viņi tomēr cenšas par kaimiņiem iegūt savus tautiešus. Un to jo spilgti norāda zināmi šīs pilsētas rajoni, kur izveidojušies krietni mūsu tautiešu pulduri. Kuplākais no tiem ir Fairvju ielas rajonā, tad Benjamiņa ielas, Kaulfilda u. c. Benjamiņa ielas latviešu grupai šinīs dienās pievienojies A. Grīnbergs, kurš tur nopircis māju. Tāpat pie sava nama samērā labā rajonā ticis A. Stokmanis.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzē, tāpat arī Vienības draudzē, izkārtota Care saiņu iemaksas pieņemšana nosūtīšanai ikvienai noteiktai personai Vācijā. Iemaksas izdarāmas pie draudžu mācītājiem.

● 29. oktobrī Grand Rapidos no Vācijas ieradās Anšmītu un Hanzenu ģimenes, kuras pagaidām apmetušās pie saviem paziņām. Anšmītu ģimenes galva — ārsts — Vācijā miris un tagad gādība par 14 gadu veco Ādolfu un 7 gadi veco Zigridu piekrīt vienīgi mātei. Ādolfs jau trešajā dienā pēc ierašanās Grand Rapidos sācis apmeklēt Centrālās vidusskolas 8. klasi. Arī Hanzenu ģimene sastāv no trīs locekļiem, tie visi darbam spējīgi. Par galvojumu sagādi bija rūpējies tautietis J. Bole. Zināmas rūpes un gādību par atbraucējiem uzņēmusies Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze.

V. Z.

KALAMAZU

● Vietējās latviešu jaunatnes kopas biedru pilnsapulcē par kopas pr-ku ievēlēts inženierzinātņu students Gunārs Bieķēns, kas nesen atgriezās no kara dienesta seržanta dienesta pakāpē. Valdē ievēlēti: Aivars Ruņģis, Anita Vilcina, Lolita Lāce un Ģirts Kaugurs. Uz priekšu kopa uzņems jauniešus no 14 g. v.

● K. Melčs pie nopirktā nama piepircis vēl klāt trīs gruntsgabalus. Gruntsgabalu skaita ziņā K. Melčs pašreiz mūsu tautiešu vidū šeit ir pirmajā vietā.

— Starpība starp sievieti un vīrieti ir tāda, ka sieviete spēj saļūsmināties arī par tukšu nailona zeķu pāri, kamēr vīrietis katrā ziņā grib, lai tanīs būtu iekšā kājas.

CEĻA VĀRDI

Ja mūsos nemājotu iedzimtā īpašība — mīlēt, mēs nespētu arī nīst. Žans Paulss

*

Mēs daudzas lietas pieciestu daudz vieglāk, ja mēs nebūtu tik pašapmierināti ar sevi un tēvzemes mīlestību pārāk bieži nesajauktu ar sevis apbrīnošanu!

Gotfrīds Kellers

*

Ir daudz dažādu sīku netīkumu un nevērību, kas pašī par sevī varbūt neko daudz nenozīmē, bet ir briesmīgi tos ieraudzīt kā kādas dvēseles būtiskās pazīmes.

Fontēns

LATVIEŠU EV.-LUT DRAUDŽU MĀCITĀJU UN DRAUDŽU DELEGĀTU KONFERENCE KALAMAZŪ

Par konferences dalībniekiem rūpējās dāmu komitejas. Attēlā Kalamazū dr. kom. Sēž no kr.: pr-ce E. Birzniece un M. Bērziņa. Stāv: A. Riskēvica, J. Zanda, sekr. Z. Jumiķe, M. Rāve, A. Rušēvica un kasiere A. Bārzdele. Pa labi augšā: prāv. J. Ķullītis ordinē par mācītāju J. Strautnieku. Pa labi apakšā: Pievakalpojumus kuplināja mākslinieki prof. V. Rušēvics (no kr.), A. Šīle, Z. Ābele un prof. A. Ābele. K. Kalngara foto

JAUTRĀ SADZĪVE GAIDU MĀRTIŅU VAKARĀ

Vidū — jendas pr-ce A. Martinsone ar savas „saimniecības" gaili aicina uz mielastu mazos gaņiņus un čigānu pāri, kamēr mazākie ķekatu vakara viesi (apakšā) jau mielojas J. Kreiļa uzņ.

Gaujas gaidu vienības čaklās cūkas šņukuru, pīrāgus, zirņus un gaidas svētdien, 6. novembrī bija pārvērtušas sv. Andreja baznīcas zāli vai līdz nepazīšanai, to izrotājot latviskiem karekļiem, smilgām un Mārtiņa zīmi. Cienasta galda vidū, krūtis izslējis, dižojās liels, melns Mārtiņa gailis, pieskatīdams cūkas šņukuru, pīrāgus, zirņus un vēl citus Mārtiņiem piedienīgus un varen garšīgus ēdienus.

Pašu gaidu sacerētajā un uzvestajā tēlojumā „Mārtiņu vakars" piedalījās liels pulks ķekatnieku — netrūka ne nāves, ne gaŗās sievas, atnākuši bija pat pele, kaķis, lācis un vesela čigānu saime. Pēc uzveduma visi ķektanieki sanāca zālē ar dziesmām un dančiem, kur tos apskatīja ķekatu godalgošanas komisija: B. Senkēviča un H. Mercs, kas par latviskāko budēli atzina Gaŗo sievu, un godalgu — pasaku grāmatu par sērdienīti, pieškīra Valdai Kalniņai.

Ķekatas un vakara viesi vēl labu brīdi kavējās viesmīlīgajā vidē, dziesmās un rotaļās. Viesus mīļi sagaidīja un pavadīja Gaujas gaidu vienības vadītāja M. Šuriņa un jendas pr-ce A. Martinsone.

JAUNAS URĀNA RAKTUVES KANADĀ

Tās atklājis Alberts Ziemelis

1952. g. vasarā divi prospektori — Alberts Ziemelis (angļu rakstībā Zeemel, kas norāda uz latvisku izcelsmi) un Valters Blērs (Blair), klaiņojot pa krūmiem apaugušo apgabalu Saskačevanas ziemeļos, uzdūrās uz radioaktīvu rūdu. Tur atklājās vieni no bagātākajiem urāna slāņiem pasaulē. Trīs gadus pēc tam, šīgada oktobrī sāka darboties Gunara raktuves, 20 jūdžu no Jureniumsitijas (Uranium City), Atabaskas ezera krastā. Atrastais slānis došot urāna rūdas 160 miljonu dolaru vērtībā. Darbu sākot raktuves ik dienas iegūs 1.300 tonnu rūdas. Lietpratēji domā, ka šīs raktuves palīdzēs Kanadai pārspēt ASV urāna ražošanā un izvirzīties otrā vietā pasaulē. Beļģijas Kongo ir galvenais šī stratēģiskā metalla ražotājs.

Gunara raktuvēm ir līgums ar Kanadas valdību. Vienīgi tai ir tiesības uzpirkt urānu: 5 gadu laikā tā noņems rūdu 76,9 miljonu dolaru vērtībā. Gunara raktuvju peļņa pirmajos piecos gados aplēsta uz 18 miljoniem dolaru. Pēc Kanadas likumiem pirmajos trīs gados uzņēmumam nodokļi nav jāmaksā. Līdz šim laikam Gunara kalnraktuves ir izlietojušas 19 milj. dol., lai uzceltu kausētavu, iekārtotu pilsētu mežonīgajā krūmu apgabalā un noraktu nelielu kalnu, kas sedz rūdu. Rūdas iegūšanai nav jārok šachtas, bet to iegūst atklātās raktuvēs, kas procesu palētina. Gunara pilsēta sasniedzama tikai pa ūdeni vai gaisa ceļu īsās subarktiskās vasaras laikā. Oktobrī jau sals pārtrauc satiksmi pa 300 jūdžu gaŗo ūdensceļu līdz Votervejas dzelzceļa gala stacijai Albertā.

Vorkutā nogalināts latviešu ārsts

Atbrīvotie vācu kara gūstekņi stāsta, ka daudzi Vorkutā nodarbinātie ārsti esot izsūtītie no Baltijas valstīm. Tie esot ļoti humāni pret gūstekņiem. Taču bijis arī viens izņēmums — Dr. Vilde no Rīgas tur kļuvis pazīstams kā komūnistu līdzskrējējs. Viņa izturēšanās pret gūstekņiem bijusi naidīga, kāpēc arī ieslodzītie viņu nogalinājuši.

Saiņu sūtījumi uz vergu nometnēm

No vergu darba nometnēm atlaistie kara gūstekņi liecina, ka daži ieslodzītie saņemot sūtījumus no piederīgajiem kā no Padomju Savienības, tā arī no ārzemēm. Baltiešu ieslodzīto starpā esot ļoti maz tādu, kas saņemot saiņus. Sakarā ar to Igaunijas Sarkanais Krusts griezies pie Starptautiskā Sarkanā Krusta Ženēvā ar lūgumu izkārtot iespēju nosūtīt saiņus arī igauņu ieslodzītajiem.

Savu darbību atklājot, grāmatu angāds

MEDUSLĀCIS

piedāvā lasītājiem latviešu autoru oriģināldarbus:

ARTURS VOITKUS
novelešu krājums
APROCE
Glītā sējumā ar Astrīdes Robežgruntnieces vāka rotājumiem.
$1.90

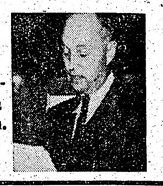

Jauni, spoži talanti nerodas bieži — tādēļ katrs labas grāmatas cienītājs ar prieku atšķirs šo humoresku krājumu, lai līdz ar autoru pasmaidītu par grāmatas varoņu tīri cilvēciskajām vājībām un kļūmēm.

Dabūjama visās lielākās grāmatnīcās

INGRIDA VĪKSNA
Es saku paldies

Dzejas
Tikai iesieta
$2.25

Pēc autores pirmā dzejoļu krājuma Rūgtais prieks, kas iznāca Rīgā 1942. g., šis krājums aptver dzejnieces 10 gados sacerēto dzeju izlasi. Šais Ziemassvētkos grāmatu draugi šo grāmatu saņems kā **vienīgo jaunu dzejoļu krājumu** daudzo prozas darbu starpā.

Iznāks 12. novembrī

Grāmatas pieprasāmas apgāda galvenajam pārstāvim
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCAI
123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA. Tel. EM 8-0792
un visās lielākās grāmatnīcās
vai tieši apgādam MEDUSLĀCIS
28 AUSTIN TERR., TORONTO, ONT., TEL. WA 1-4208

Jānis Lāma

Negantnieks

ROMĀNS

31. turpinājums

— Esmu tajās domās, ka mums visai daudz nekaitēs ne vācu, ne krievu ūdeņi. Lai kādas jūras apskalots, cilvēks taču arvien mācās peldēt un izpeldēt beidzot kaut kur malā.

— Bet ne visiem ir tik daudz spēka, lai sasniegtu krastu... —

— Protams, ka ne. Bet nespēcīgos un vārgulus nav ko žēlot. Iet bojā — tas ir nespēcīgo liktenis. —

— Bet mūsu tauta ir maza, tāpēc ikviens zudušais tai ir neatlīdzināms robs un... —

— Bet kas tad īsti prasa, lai es vai jūs šos robus pielīdzinātu? — Zēbode ciniski pasmīnēja, — mēs katrs darām, cik tas ir mūsu spēkā. Par to, kas paliek nedarīts, mūs neviens nevar darīt atbildīgus. —

Šis Zēbodes paskaidrojums lika Krogzemim apklust. Viņš nu zināja, ka tāpat kā Jaunpiebalgā īstas saprašanās viņa un principāla starpā nevarēja būt. Bet, ja viņš gribēja šeit palikt, tad vajadzēja par to klusēt. Un viņš, nodūris acis, klusēja.

Zēbode viņu tomēr saprata un, lai neizvērstu sarunu asos vārdos, kas viņus varētu pilnīgi izšķirt, nolēma sarunu pārtraukt.

— Mums būs diezgan laika par to vēl runāt kādreiz vēlāk, — viņš teica, mazliet pasmaidīdams, — bet tagad... — Luischen, komm mal her! — viņš sauca, pagriezies pret blakus istabas durvīm.

— Jā! — otrā istabā kāds atsaucās, un no turienes ieņāca drusku klīrīgi tērpusies jaunava.

— Mana audžu meita un saimniecības vadītāja, — Zēbode iepazīstināja abus jauniešus un lika, lai Luīze aizved Krogzemi uz viņa istabu, kas arī šeit bija bēniņu kambaris. Koķetīgi smaidīdama, Luīze aizvadīja Krogzemi bēniņos.

Kambaris nebija liels, tomēr tīrāks, gaišāks un mājīgāks nekā Jaunpiebalgā. Arī iekārta te bija glītāka, un logam bija pat balti aizkari, par kuŗiem Luīzes jaunkundze lika noprast, ka tie viņas roku darbs. Aiziedama viņa solījās atnest kādas puķes.

— Ich liebe schoene Blumen!... — viņa aizbildināja savu solījumu.

Pa logu varēja saskatīt diezgan vienmuļu ainavu. Tā izbeidzās ar kapsētu, kas laikam tikai vēl nesen bija ierīkota, jo koki un krūmāji vēl bija visai zemi un zvanu tornis, sasliets no baļķiem, pacēlās tiem pāri un drusku atgādināja karātavas.

Uz otru pusi no kapsētas bija redzams kādas muižas parks, kuŗā slēpās daži sarkani jumti. Tālāk ielejā pret debesīm slējās Cēsu sv. Jāņa b. znīcas tornis ar īpatnējiem mazajiem jumta izbūves tornīšiem. Ap baznīcu drūzmējās namu gūzma un konveidīgais pils torņa jums. Tālāk zili violetā Gaujas krasta egļu siena aizsedza apvārsni. Krogzemi saistīja augstiene, kas pacēlās viņpus Gaujai un pazuda viegli zilā miglājā.

Apakšstāvā Zēbodes kunga viesistabā Luīze kārtoja vāzītē Krogzemim solītos ziedus.

— Er is' wohl sehr... sehr klug?... — viņa nopūtās.

— Jā, šai ziņā viņš tev tālu priekšā, — Zēbode pasmējās, — tāpēc labāk neklimperē mūžīgi uz klavierēm savu Im wunderschoenen Monat Mai... —

Zēbode bija labs radinieks un rūpējās par Luīzes nākotni, kas labvēlīgos apstākļos varēja veidoties šepat draudzes skolā...

— Ja, ja — weiss auch selbst! — Luīze bija ar mieru un, pagrozījusies spoguļa priekšā, aizgāja ar puķēm uz bēniņiem.

XX

Tik pie Gaujas, tik pie Gaujas!
Rieteklis

Skolēnu, kas draudzes skolā mācījās cauru gadu, nebija daudz. Vairums saradās rudeņos pēc lielo lauku darbu nobeigšanas. Septembŗa vidū klase vēl bija patukša, tāpēc skolas darbi bija veicami viegli un Krogzemim atlika diezgan laika tālām pastaigām gar Gaujas krastiem, kas tagad, sārti dzelteno mežu rotāti, bija sevišķi grezni. Stāvās sarkanā smilšakmens kraujas, virs kuŗām pacēlās rudenīgi krāšņas birzis, atspoguļojās rāmajos upes ūdeņos un veidoja tur brīnišķīgas ainavas. Krogzemis tās vēroja ar apbrīnu, jo viņa dzimtenes līdzenumā trūka augstieņu dažādības un krāsu bagātības.

Viņš labprāt staigāja arī pa pašām Cēsīm. Pilsētiņa viņam patika ar tās tīrajām un līkumotajām ieliņām, senlaicīgajām, omulīgajām celtnēm, kuŗas dzīvoja mazliet senlaicīgi stīvi un godīgi, bet diezgan droši latviski runājoši cilvēki. Pagaidām viņam to starpā nebija neviena pazīstama, un, izstaigājis pilsētiņu krustām šķērsām, viņš parasti nobeidza savu gājienu pils parkā. Tur aiz ordeņa pils mūŗiem, apaudzis sirmām liepām un ozoliem, klusi snauda senais latviešu pilskalns. Ikreiz, ienācis parkā, Krogzemis tur uzkāpa un brīdi pasēdēja uz apsūnojuša ceļma. Te viņu neviens netraucēja, jo parkā varēja iekļūt tikai ar sarga atļauju, un tāpēc staigātāju tikpat kā nebija. Ja bija mājā pils apdzīvotās daļas īpašnieks, tad virs torņa plīvoja grāfu Siversu karogs, un parkā tad nevienu neielaida.

Sēdēdams pilskalnā zem varenajām liepām, kas lēnām nometa pa dzeltenai lapai, Krogzemis pavisam aizmirsa ikdienu. Viņa domās veidojās fantastiska, sen mirusi pasaule. Viņš redzēja pilskalnu, kāds tas varēja būt pirms gadusimtiem. Liepas pazuda, to vietā pacēlās augstas baļķu sienas ar stabotiem lieveņiem un logiem un draudīgi tumši vārtu torņi ar sargu lūkām. Pār dziļu, ūdens pildītu grāvi bija pārmests uzvelkams tilts, virs kuŗa rosījās strauja kustība. Gāja un nāca kara ļaudis, dziedādamas no pils uz drūvām steidzās jaunavas... Tā bija sveša un tomēr arī it kā pazīstama dzīve, kuŗu viņš tur vēroja. Pazīstama tādēļ, ka tur brīvi un droši skanēja tikai latviešu valoda. Viņa prāts tam teica, ka šī dzīve ir tikai viņa fantazijas radīta, bet īstenībā mirusi. Bet reiz taču tā bija, tik daudzu dzīvota un mīlēta! Vai tas, kas reiz mīlēts, par ko izcīnītas cīņas, lietas asinis, par ko gājuši nāvē tūkstoši un atkal tūkstoši, var nomirt, pazust un iznīkt uz visiem laikiem? Vai kaut kas no šīs dzīves tomēr vēl neslēpjas zemē, kokos, kas paceļas no asiņīm slacītās zemes? Vai no tās kaut kas nav atlicis valodā, kas reiz skanējusi pilī, bet tagad vēl skan aiz parka pilsētā? Nē! Viss vēl nebija miris! Kaut pazemots, kaut vāžās kalts, senās dzīves gars vēl dzīvoja! Tas dzīvoja valodā un dziesmās, nevienam nezinot, nevienam pēc tā neprasot. To vajadzēja modināt, to vajadzēja saukt ciņā! Bet neviens to nedarīja!... Savu domu satraukts, brīnišķīgās vīzijas vilināts, viņš pietrūkās kājās. Viņš juta sevī gribu un juta kaut kur dziļi jau veidojamies vārdus, kam vajadzēja teikt to, ko nupat pārdzīvoja. Bet vārdi vēl nespēja pilnīgi ietvert to, ko viņš gribēja teikt, un tas viņu skumdināja un satrauca. Dziļa nemiera pilns, viņš kāpa no pilskalna lejā un gāja no parka laukā. Varbūt naktī, mazajā bēniņu kambarī domas kļūs skaidrākas, un viņš varēs tās uzrakstīt...—

Nevērodams ceļu, viņš steidzīgi gāja atpakaļ uz draudzes skolu. Aiz viņa palika mazais parks ar dīķi, viņš tuvojās nebruģētajam Kaventa (Konventa) laukumam, kad no kāda loga viņu sauca vārdā. Viņš pārsteigts apstājās, jo kas gan te varēja zināt viņa vārdu?

— He, alter pois, wohin? Was treibst du hier? — Balss skanēja cieti un strupi, kā vāciski parasti runāja igauņi. Un tūliņ arī noskaidrojās, ka runātājs igaunis, jo no viesnīcas izsteidzās plecīgs puisis ar zaļi-violeti-balti apmalotu studentu cepuri galvā, kas rādīja, ka tas ir Tērbatas korporācijas Estonijas loceklis. Krogzemis viņu pazina, jo tas bija semināra biedrs igaunis Matss Kergs. Ka tas staigāja studenta cepurē, par to nebija ko brīnīties, jo seminārā viņš pastāvīgi lielījās: — Jūs visi būsit tikai ķesteŗi! Bet es reiz stāvēšu kancelē un lamāšu jūs, jūs vecās aitasgalvas! — Kergs, protams, bija mazliet aušīgs, un tāpēc toreiz viņi ar Krogzemi ne visai labi sapratās, bet, kā likās, Kergs to negribēja atcerēties un, satvēris Krogzemja elkoni, vilka viņu uz viesnīcas durvīm. —

— Iesim iekšā, jo mums šī negaidītā sastapšanās kā pienākas jānosvin. Tu redzi taču, ka še ir kaut kas līdzīgs Valkas Mūsei, kur vecais, atļaudams mums apmeklēt Valku, piekodināja dzert tikai vienu pudeli alus. Šeit mums ar vecā iedomām vairs nav jārēķinās. Bez tam tur ir arī divi diezgan ņipri puiši, kas visus šķidrumus dzeŗ tikai no pudelēm un nevis no ķipjiem, kā to dara teļi. Esmu pārliecināts, ka viņi tev jo labi patiks, lai gan tu neesi nekāda Tērbatas skuķe. Viens no viņiem ir kuronis un pieder pie kādas mācītāja cilts, kuŗa sākusi Kurzemē spredikot tūliņ pēc ūdensplūdiem. Otrs ir livonis un, kā man šķiet, latvietis, pie tam tāds, par kuŗiem mēdz teikt, ka tie vācu padēkļi. Citādi viņš ir pavisam krietns zēns, lielisks paukotājs, kuŗa dēļ kāds pastāvīgi staigā ar jēliem šmisiem ģīmī, un tikpat lielisks tempējs, kuŗam es netieku ne tuvumā.

(Turpinājums sekos)

SKATS MĀKSLINIECISKĀS RADĪŠANAS PASAULĒ

INTERVIJA AR ZENTU MAURIŅU

Mūsu lasītji zina, ka Zenta Mauriņa ir mūsdienu izcila rakstniece ne tikai latviešu literātūrā, bet Eropas mērogā. Katrs viņas jaunais darbs tiek saņemts ar lielu interesi, jo lasītājs tajos katrreiz atrod jaunas atziņas, ierosinājumus un pārdzīvojumus, katrreiz arvien dziļāk atveras autores bagātās personības īpatnības. Bet nedaudzie zina, kā top rakstnieka vai mākslinieka darbi. Mākslinieka radīšanas process pieder pie lielākiem noslēpumiem, viņa darbi dzimst un izveidojas vientulībā un klusībā un tikai, kad ti nodoti atklātībai, pasaule, kaut arī nepilnīgi, uzzina par to tapšanas gaitu.

Z. Mauriņa raksta parallēli latviešu un vācu valodās un abās ar izciliem panākumiem. Trimdas 10 gados viņa bez pārstrādātām un pārspiestām, jau dzimtenē izdotām grāmatām devusi virkni jaunu darbu, eseju krājumus, romānu Frančeska un nupat Astras apgādā iznākušo Tālo gaitu. Šai sakarā sniedzam sarunu ar iecienīto autori, kas jau devīto gadu dzīvo Upsalā, Zviedrijā.

„Kādi raksturīgākie notikumi šai gadā Jūsu dzīvē?"

„Manas dienas aizrit, mijoties intensīvam darbam ar slimību, abi tie ir mans dzīves uzticīgi pavadoņi, bet šai dienu tecējumā tomēr ir bijuši brīži, kuŗu dēļ ir vērts ciest un uzupurēties, kas ir bijuši nozīmīgi ne tikai manā personīgajā, bet arī manas tautas dzīvē.

Tas ir mans pagājušās vasaras priekšlasījumu cikls Vācijā un Šveicē. Neviens indivīds nevar saraut organiskās saites ar savu dzimteni, tautu un valodu, tāpēc lai runātu kur un ko runādama, ne brīdi neaizmirstu, ka esmu latviete, un kā tādu mani uzklausīja plašā Eiropas auditorija un kā par tādu pēc tam rakstīja Vācijas un Šveices prese."

„Vai pēc atgriešanās Zviedrijā Jūs nodevāties atpūtai?"

„Kur nu atpūsties. Kāds sirds lolojums, kāds pienākums pret savu tautu man nedeva miera. Mana Tālā gaita bija jau aizskanējusi pāri Eiropas robežām, bet vēl nebija iespiesta tās latviskā versija. Pie tam, pati jūtu, ka šis ir mans latviskākais darbs, fiziskā dzimtene ar gadiem attālinās, bet garā tai vairāk tuvojos. Es ķēros pie Tālās gaitas sagatavošanas."

„Vai varat dažos vārdos pateikt, kā tapa šī grāmata?"

„Mans vācu izdevējs mani vairākkārt bija aicinājis izstāstīt manu bērnību. 1949. gadā es to arī izdarīju. Rakstīju bez sevišķa plāna, atzīmēju, kas iekrita prātā. Pēkšņi biju kopā ar tiem, kas likās mūžam zuduši. Viņi bija tuvāki nekā cilvēki, kas nāca un gāja manā istabā. Bija tikai jāklausās, ko šie tēli stāsta. Rakstīju steigā, aizgūtnēm. Tik ātri nevienu grāmatu neesmu rakstījusi. Jau 1951. g. tā parādījās vācu valodā ar Hansa Karosas ievadvārdiem un izpelnījās labas atsauksmes kā vācu, tā Šveices, amerikāņu, skandināvu un angļu presē. 1954. g. Tālā gaita nāca klajā zviedru tulkojumā un tika vēl sirsnīgāk uzņemta nekā mana monografija par Dostojevski,

Z. Mauriņa pārdomu brīdī

gar kuŗu vai 20 g. esmu strādājusi. Stokholmas radiofonā gada laikā četras reizes lasīti izvilkumi no Tālās gaitas un vēl š. g. septembrī ar lieliem panākumiem nolasīta vislatviskākā šīs grāmatas nodaļa Marta Jūra."

„Vai latviskā versija, grūtības neradīja?"

„Kādas var būt grūtības latvietei par latvisko temu, latviskā vidē piedzīvotu un pārdzīvotu? Ar šo grāmatu manī atgriezās dzīves un dzīvības šalcošā straume. Svešumā izžuvušā, izkaltētā dvēselē raisījās lapas un ziedi. Reizēm jūtos kā liepa vasarā, kuŗas galotnē san bišu dziesma. Kad pirmās nodaļas latviešu valodā bija pabeigtas, man šķita, ka šis tērps vislabāk der Tālās gaitas atziņām un tēliem, kas tik sakņaini saauguši ar latviešu zemi un latviešu sauli."

Andrejs Pablo Mierkalns

CERĪBAS

Balti bērzu stumbri
Spoguļojas
Peļķē.

Skaidri melnajā ūdenī
Zib zilā
Debess. —

Kā sappos patiesība
Aug tajā baltie
Koki. —

ELZAS ŽEBRANSKAS KONCERTS

Elza Žebranska ir māksliniece ar plašu vērienu, briljantu balss materiālu un respektējamu vokālu kultūru. Atzīmēt šīs kvalitātes šī laikraksta slejās man bijusi izdevība jau agrāk. Noklausoties E. Žebranskas pēdējo koncertu, varu šo manu vērtējumu tikai vēlreiz apliecināt, piezīmējot, ka pēdējo gadu ritējumā māksliniecei nav nekas gājis zudumā no viņas vokālā spožuma un iespaidīguma.

E. Žebranskas sniegums ir eksaltēta sprieguma piestrāvots, kur neviena doma netiek atstāta novārtā vai apslāpēta bālā anonimitātē. Dažkārt viņas izjūtas un pārdzīvojumu iztēle sasniedz tādu kompleksitāti, kas jau robežo ar pārspīlējumu, afektu. Tā klasiskā dziesma „Se tu m'ami" tika tulkota jau drāmatizētā aspektā un drus ku vairāk rezerves nebūtu nācis par labu. To nevar teikt par „Danza, danza", kur mākslinieces temperaments attestējās no vislabākās puses.

Arī latviešu dziesmām E. Žebranskai ir savs savdabīgs interpretācijas veids, kuŗu iezīmē diezgan brīva pieeja vokālās līnijas punktuācijā, ritmikas pielāgošana sava individuālā impulsa izpausmei. Bet liegt E. Žebranskai tiesības dziedāt tā, kā viņa to izjūt, būtu tikpat nedabiski, kā aizliegt rudenī kokiem atplaukt visbagātākās un neparastākās krāsu harmonijās, varavīksnei neatļaut laistīties tūkstoškrāsu mirdzumā. Šāda kolorita pārbagātība un vienkāršības trūkums var dažkārt klausītāju arī nogurdināt vai pat uzbudināt, bet nekad neatstāj to vienaldzīgu attieksmē pret interpretējamo vielu. Man personīgi vislabāk patika J. Mediņa „Ak jūs, atmiņas", kas saistīja ar izjusti romantisko noskaņu, A. Kalniņa „Atmiņas" ar dvēseligo lidojumu un „Tev" ar sasprindzināto elpu un dinamiku. Dažas vokāli negludas pārejas starp vidējo un zemāko reģistri, kā arī pāris intonācijas svārstības nespēja mazināt lielisko iespaidu par dziedones lielo vokālo māku. Reta pasaulē tāda dziedātāja, kuŗai augšējie toņi izskan ar tādu mirdzumu un noturību kā E. Žebranskai.

Koncerta otrā posmā, blakus dažām amerikāņu un angļu dziesmām māksliniece interpretēja arī 2 Čaikovska un 2 Rachmāņinova dziesmas, bagātīgā smeldzē un šīm romancēm piedienīgā artistiskā dziŗkstī. Čaikovska „Pēc balles" un Rachmāņinova „Gruziņu dziesmā" E. Žegranskas balss bagātīgie dotumi un interpretātīvais veids atplauka viskrāšņāk.

Pianiste Vera Leinvēbere-Langenfelde dziedones nodomiem izsekoja ar uzmanību un rūpi, apliecinot ne tikai smalku niansētu piesitienu, bet arī prasmi veidot akcentētu, ierosinošu pavadījumu.

Viešņu sumināja krietns klausītāju pulks, izprasoties pēc dauzdzām piedevām, kuŗas māksliniece sniedza ar devīgu roku.

Ja P. Brīvkalnei, O. Iliziņam māsām Gūtbergām dota iespēja koncertēt iespaidīgajā Ītona auditorijā, tad jāteic, ka E. Žebranskas prominentā personālitāte un skatuviskais talants prasīt prasās pēc šīs dižākās koncertzāles nekā pēc pelēkās skolas aulas, kuŗā esam viņu Toronto klausījušies līdz šim.

Tālivaldis Ķeniņš.

Atklāta atjaunotā Vīnes valsts opera

Turandotas pārraidījums klausītājiem Kanadā

Vīnes operas atjaunošanas pirmizrāde izvērtās par izcilu, svētsvinīgu notikumu visas valsts mērogā. Uz pirmizrādi bija aicināti ne tikai visu valstu dplomātiskie pārstāvji, bet arī ievērojamākie mākslinieki, kā: Benjamiņš Britens, Hindemits, Honegers, Lote Lēmane, Menoti, Šostakovičs, Stravinskis, Bruno Valters un daudzi citi.

Operas atklāšanas svinībās piedalījies arī Kanadas konsuls Vīnē, lēdija Ītona, Dr. Ed. Džonsons — ilggadīgais Metropolitēnas operas menedžeris un pašreizējais Toronto karaliskās operas galvenais direktors, kuŗu uzrunas un intervijas uzņemtas skaņu platē. Skaņu lentā uzņemts arī atklāšanas uzvedums — Pučīni opera Turandota, kuŗu, pateicoties raidītāja CKFH un New Canadian Press gādībai, pārraidīs klausītājiem Kanadā otrdienas vakarā, 15. nov., plkst. 9.30 raidītājs CKFM (1400).

Vītauts Kalve

PAR KRITIKU UN KRITIĶIEM

KAM LITERĀTŪRAS KRITIKA VAJADZĪGA (3)

Bet kas tad ir tīri literārais dzejas darbā? Kas tajā ir vēl bez normām, idejām un sabiedriskās ietekmības?

Dzejas darbos bez viša tā ir vēl tikai rakstnieka pārdzīvojums un izteiksme pati.

Dzeja kā māksla rodas tikai tad, ja visu veidu tēlus un idejas rakstnieks ir **pārdzīvojis** (bet pārdzīvot nozīmē ieguldīt dvēseles veselumā, citādi varētu teikt — ievilkt savu jūtu un gribas sakaros, apdvešejot vai atdzīvināt) un — ja rakstnieks šo savu pārdzīvojumu ar valodas līdzekļiem ieteicis.

Šajā sakarā tīri literārai pieejai un līdz ar to tīri literārai kritikai ir tikai divi veidi: noskaidrot pārdzīvojuma vērtību (vai pārdzīvojums ir īsts, patiess) un noskaidrot izteiksmes vērtību (vai izteiksme atklāj patiesi pārdzīvoto).

Abi kritikas veidi apvienojas patiesības meklēšanā. **Mākslas darba vērtēšanas mērauklā ir mākslas patiesība.**

Mākslas darbam ir nozīme tikai tad, ja tas mūs ievada kādā citā (sacerētāja) dvēselē, kādā citā psichiskā pasaulē. Ikviena psichiskā pasaule ir celta ar idejām un tēliem, bet katrā tie citādi sakārtoti. Ikviena psichiskā pasaule ir citāda. Svešā pasaulē var ieiet tikai ar pārdzīvojuma starpniecību. Sveša psichiskā pasaule mums var atklāties tikai tad, ja tā ir apdvešejota. Idejas un tēli saistās kādā jēgpilnā sakarā tikai tad, ja tos pārdzīvo. **Noskaidrot, vai kādam mākslas darbam piemīt mākslas patiesība** t. i. noskaidrot, vai idejas un tēli mākslinieka atklātā pasaulē ir sakausēti ar pārdzīvojumu, ar mākslinieka dvēseles spēku, **tas ir vienīgais tīrās mākslas kritikas uzdevums.**

Diemžēl, šī uzdevuma veikšanai nav nekādas pozitīvas racionālas metodes. Apdvešejošanas norise ir tīri irracionāla. Un visas racionālās metodes ir negatīvās metodes. Tādēļ mēdz atsaukties uz intuiciju, bet ar to ir apzīmēts tikai racionālās metodes trūkums.

Ievērojami mākslas darbi gan mēdz būt īpatnēji satricināti. Dažkārt sākumā it kā pilnīgi atgrūzdami, citreiz paņemdami savā varā ar ārkārtīgu ātrumu un spēku. Taču šo parādību reģistrēšana nav kritika. Kritiķiem lielāko tiesu nākas nodarboties ar to, kas dažreiz vai pilnīgi racionālizējams — ar idejām un tēliem mākslas darbā, mēģinot to saistījumā noprast, vai tie pārdzīvoti vai nē. Kritiķis tādēļ arvien ir uz racionālā un irracionālā robežām. Tīri literārā kritika ir iespējama. Bet tā var vērot tikai divi sakarus: pārdzīvojuma sakarus ar garīgajiem veidoliem (idejām un tēliem) un simbolu sakarus ar pārdzīvojumu. Abi sakari ir irracionāli. Tādēļ abus kritikas veidus grūti atšķirt. Ja otru veidu sauc par formālo kritiku, tad tā lielāko tiesu ir jau maldu ceļā — uzsākusi simbolu racionālo salīdzināšanu.

Tā kritika, kas nevēro pieminētos divi sakarus, bet vai nu idejas, vai simbolus pašus par sevi, nav tīri literāra kritika. Bet tā kā ikviena mākslas darbā atrodam gan idejas, gan tēlus, gan simbolus, tad nevar noraidīt arī šos kritikas veidus, tādēļ arī sabiedriskajai, morāliskajai, politiskajai un psichologiskajai kritikai ir nozīme. Visus šos neliterārās kritikas veidus var pazīt no tā, ka tie nedarbojas iepretim literātūrai vien. Sabiedriskā kritika pārbauda nevien dzeju, bet arī citus faktorus, kas var ietekmēt sabiedrību. Morālā kritika pārbauda visur, kā ievēro morāliskās normas u. t. t.

Praksē gandrīz vienmēr arī literātūras kritiķis pievieno savai literārajai kritikai pa ziedinam no psichologiskiem, sabiedriskiem un ideologiskiem vērojumiem.

KAM LITERĀTŪRAS KRITIKA VAJADZĪGA?

Ne ar ko nav pierādāms, ka grāmatu lasītājiem būtu vajadzīga literātūras kritika. No kritikas neviens nevar uzzināt, ko viņš īsti atradis dzejas darbā. Vienīgais saskares ceļš ar dzeju ir tiešais ceļš — dzeja jālasa. Kā no ēdienu kartes neviens nevar paēst un no auglūdeņu reklāmas padzerties, tāpat no recenzijas neviens nevar iegūt to, ko var iegūt recenzēto grāmatu lasīdams. Vai kritika var kādam palīdzēt dzejas darbu „atslēgt", labāk saprast, ātrāk uztvert? Arī nē. To ceļu, pa kuŗu kritiķis devies dzejas darbā iekšā, viņš nebūt nevar īsajā recenzijā lasītājam izklāstīt. Viņš var tikai pastāstīt, ka sastapis gan labus ceļa posmus, gan aizaugušus, gan dūkstis, gan smiltājus. Lasītājam ar to nav palīdzēts. Nav nemaz par launu veikls grāmatas satura atstāstījums, bet no tā lasītājs neuzzina, kādus emocionālus savilņojumus viņš iegūs (un lasītājs meklē tos). Racionāli izklāstīt dzejnieka lietoto simbolu nozīmes kritiķis arī nevar un tātad nevar palīdzēt dzejas darbu labāk saprast.

Tādēļ saprotams, ka lasītāji meklē recenzijas pirmās, bet it sevišķi pēdējās rindās kādu kopsavilkumu, kādu „spriedumu." Jā vai ne, laba tā grāmata vai nē, ieteikts to lasīt vai nē?. Tālākais tad atkarājas no kritiķa autoritātes, ja lasītājs tam uzticas, tad mēģina vadīties arī ar viņa spriedumu. Bet tik galēju spriedumu recenzijās parasti nav. Kritiķis izsakās mīklaini. Brīžiem ceļ un brīžiem paļā.

Nobeigumā: Kritiķis atsaucas uz normām.

TĀ MUMS IET

Ar šādu virsrakstu esmu izveidojis no man rakstītām vēstulēm grāmatu, kas vispusīgi atspoguļos trimdas pirmos 10 gadus mūsu tautas mūžā. Bet pirms manuskriptu nododu iespiešanai, man vajadzīgas rakstītāju rakstiskas atļaujas vēstules publicēt. Šādu atļauju man vēl trūkst vienīgi no personām, kas, pa garo laiku adreses vairākkārt mainot, it kā pazudušas. Tādas ir: Hilda Balode-Smeķis, Arturs Balodis, (abi bij. grēvenieši) aktieris Kārlis Baltpurviņš, Arturs Baumanis, Ludvigs Bērziņš (bij. Tēvzemes red.), architekts Jūlijs Biķis, Kārlis Caunītis, Ozola-Tālmane, Jānis Peniķis, V. Pētersons, Arvids Prāms, Augusts Putriņš, Voldemārs Rubis, R. Sērmukšlis, Laumā Sloka, Villberts Šīlāls (Austrālijā), un Elza Tauriņa.

Ļoti lūdzu minētās personas man lieku reizi atrakstīt, ka necel iebildumus, vai arī savu piekrišanu dod ar klusēšanu. Tā kā šis aicinājums, ceru, būs iespiests visos brīvās pasaules latviešu laikrakstos, tad ik vienu šai ziņai vajadzētu aizsniegt. Liegumus jeb iebildumus lūdzu sūtīt pēc iespējas drīz un, no aizjūras zemēm, pa gaisa pastu.

Pie viena vēl liels lūgums: Ja kādam būtu kaut kas zināms par manu izstāstu grāmatu „Redzēts, dzirdēts un justs", A. Gulbja apgāds Rīgā, lūdzu man paziņot.

Jānis Jaunsudrabiņš,
Koerbecke ueber Soest,
Germany, Europe.

ATKLĀS PROF. L. LIBERTA IZSTĀDI

L. Liberta mākslas cienītāju pulciņš rīko gleznu izstādi un izlozi 20. novembrī Ņujorkas latviešu draudzes namā.

MARGARITA KOVAĻEVSKA

ROMĀNA POSTA PUĶES II DAĻA

VI NODAĻA

59. turpinājums

„Ja es uzdrīkstētos —," viņa būtu vismaz glābusi no bojā ejas karūsas un dēles, pārnesusi tās uz ēnu klāto mājas dīķi, un pīlēm likusi kādu laiku iztikt ar cūku sili.

„Un tu," viņa noslīga rugājos. „Mīļā zeme, tu esi kļuvusi asa klona cieta. Tu esi kā pārkaltusi ceplī. Plaisu plaisās, tāpat kā mana sirds. Mums sāp."

Grāvmalē asiņoja pļaujammašīnas skarta irbe, kaut kur izmisīgi brēca kīvīte. „Nē"!, viņa pielēca kājās. „Nē!" — un nevarībā nolaida rokas. „Man nav tik gaŗas kūjas, lai aizdzītu sauli!"

Varbūt šādus vārdus dzirdot kāda augstāka vara gribēja viņu pārmācīt un rādīt, kas notiktu, ja no debess juma nokristu spīdekļi. Satumsa acis, sagrīļojās pasaule, apklusa pļaujammašīnas tarkšķi, gaisa ķīvīšu klaigas.

„Visi bēg. Mani atstāj vienu. Pavisam vienu — uz pleciem uzgumst tikai lāsti."

Piemetās bailes, pacēlās rokas: „Dievs Kungs — sodi mani citādi. Tad labāk — tad labāk joprojām līkt zem ciešanu un mīlestības smaguma."

Marija vilkās mājup. Bet kopš Jāņiem, tas gan izklausās neticami, viņai vairs nebija māju.

Saimes galā no rīta līdz vakaram burbuļoja visvisādu viru katli. Cilājās vāki, griezās tvaiku mutuļi, piedeguma smirdoņa, vārītu un sutinātu putnu smakas jaucās ar uzbāzīgām garšvielu smaržām.

Mājat otrā galā ap galdu sasēdušie Kamrādi jau pa gabalu vērtēja viņas augumu, aplaizīdamies teica glaimus un skandināja vīna glāzes labai sadzīvošanai ar tēva radiem.

„Tēva? Kur tie laiki —," Marija atžilbusi no āra tveices, sevī atkal slējās. „Ne es, ne radi — jums Putnu mājas iegribēta ēsma. Glāzes neceļas pat līdz griestiem..."

Aizkaru slēpts, pie loga allaž stāvēja Amadeuss:

„Apturiet šņukstus! No tālām izplatījuma zilgmēm iemaldījies turenītis. Vai drīkstu sēdeklim pasniegt Gauru dārza sveiciena rozi?"

„Nē," viņa pietvīkdama noraidīja.

Amadeuss gavilēja: „Tomēr! „Jā" vārds ieslīga ziedā. Lūdzu nepārreibt, zem lapām noslēpts arī skūpsts."

Šādi un citādi, pie tam skaļi, viņš muldēja vienmēr. Ja bijusi drosme, viņa atkliegtu — „Man nevajag ar sašķīdušām zemēnēm notrieptus skūpstus."

Bet viņa vēl nekad nebija citiem dzirdot minējusi skūpsta vārdu, kautrība lika aizgriezties un tikai pavārstīt savas kādreizējās istabas durvis, kur sārtoja Beņģera kundzes apmēriem piemērota kruzuļu segu gulta un kur drīzumā gaidīja no Jelgavas ierodamies papagaili, kaķi un šujammašīnu.

Blakus telpā Beņģera kundze bija izvietojusi atzveltnes krēslus ar spilveniem Kamrādu gremošanas stundām, Putnu mammas istabu toties pabīdījusi aiz skapjiem, jo tur, visi cerēja, beidzot bija ievilkusies pati Nāve, kas atpestī cietējus no mokām, un šādās reizēs vajadzīgs svinīgs klusums.

Taču Marijai, kas gar skapjiem iespraucās palūkoties, šķita, ka nāve nav ne svinīga, ne arī klusuma tīkotāja. Tā līdzīga apkārtstaigātāja tirgotāja sievai, kas radusi daudz runāt, piedāvāt un neatkāpties. Viņa ņirbēja uz grīdas santīma lieluma saules apļus, ar tiešu staru pirkstu norādīja uz mirējas seju un sienām, kur melnoja Amadeja gleznas.

„Lūgtu, būsim lietiškas — šeit izkārti zārku paraugi. Cenā ne visai dārgi. Droši vari izvēlēties pēc sava prāta samērus. Es pati ieteiktu šauros un gaŗos, kas vienmēr bijuši iecienīti izmirstošai Lielā Putna dzimtai. Platie, kam mazāk noņēmēju, mazliet dārgāki. Bagātā izvēlē arī nelaikiem piemēroti vaibsti. Apskati labi — Amadejs nav smādējams. Lūk, paraugam viņa darinātie viepļi. Kā tev patīk pierē iebolītie acu āboli? Pievērti plaksti? Izkaltuši asaru grāvji? Muti varam pēc patikas nošķiebt, varam pavilkt smīnā. Man pašai, atzīšos, gluži vienalga, kāds līķim paskats, vienalga, kur iegulda kaulus vaska dzeltenu ādu."

„Nē, es nē! Jasmīnu krūmi un putni mirst skaistāki, bez vaibstiem — bez zārkiem — nē!"

Viņa atkāpās gar skapjiem un Amadeusa skatiem un bēga mājas augšienē, kur aiz karstuma nespēja tvertīes pat bezdelīga, taču Marija te varēja atraut nieburu, nomest kreklu un netraucēti atkrist uz lādes vāka. „Es gaidu vēsmas spirdzīgas pūsmas un nakti."

Pūsmas atvilkās vakarā, kad lejā vairs nebija jābīstas no mušām un atvērās visi logi. Caurvējš skrēja augšup pa kāpnēm raudams līdzi no āra labības smaržu, tāpat no saimes gala balsis.

Ļaudis, strēbdami putru, runāja par ugunsgrēkiem. Kaut kur bija nodedzis šķūnis, kaut kur dega meži: Viņa dzirdēja Beņģera kundzi apraudamies: „Debestiņ, nabaga zvēri. Prātā nāk stirnu buka cepetis ar brūkleņu ievārījumu. Manam nelaikim patika medības."

Marijai iepletās acis: „Mans, mans — kaut nenosmaktu kāds mednieks ar meža balodi uz krūtīm."

Mājinieki runāja tālāk, par biezoknī atrastu apgruzdušu līķi.

„Kas?" — viņa trūkās sēdus: „Es skriešu! Glābšu! Ar papēdi samīdīšu liesmu mūdžus. Ar sūnu noberzīšu no viņa lūpām zemeņu ogas. Ar pulksteņa, ar viņa paša rokas pulksteņa tikšķiem lūgšu — lūgšu sīksīkiem rūķu soļiem atgriezties pasakās, kur nav, kur nekad vairs nebūs Zentas, ragānu un žogu."

„Tik tiešām — jā!", viņa pacēlās virs lādēm. „Glābšu viņa balsi, kraukļa melnumā matus. Melnos, melnos matus."

Uz jumta, laikam skursteņa plaisās noslēpts, bija kusis un nupat apgāzies Kristapa sendienu naudas pods, caur lodziņu lija vaŗa sarkana gaisma, spoguļa stiklā izpleta rokas kāds tēls.

„Tu?"

„Asinīs noplūdusī irbe?"

„Sirds?"

„Mālzemes dvēsele?"

„Bez vienas zvīļu tērpa krokas? Bez vienas sniega rozes? Ne vēsts no eņģeļa un jasmīnu dvēseles, bet tomēr spoža?"

„Nē, nē" — viņai aizķērās elpa. „Zinu, Esmu es. Pāri malām ar izkusušām ilgām. Līpu, apķepu kā ar zelta piķi. Domas kā ogles pilnas dvingas, uz tām pat čūkstēdamas mirtu lietus piles. Sirds platāka par Ženes dārza saulgriezi. Jūtu, tā griežas pret apvārsni, gaida. Atkal gaida un gaida — Edmundu un nakti."

(Turpinājums seko)

928 BLOOR ST. W TORONTO
Latviešu nekustamu īpašumu pirkšanas — pārdošanas birojs
Sagādājam aizdevumu līdz $3000 par 3% gadā

PURINS-GALVAN REAL ESTATE
TĀLRUNIS **OL 7561**

Nekustami īpašumi visā pilsētā un apkārtnē. Nekustamus īpašumus pērkot un pārdodot, labākā un ātrākā būtu izkārtošana ar mūsu biroja starpniecību.

Daudz labu nekustamu īpašumū visos pilsētas rajonos.
Zvanīt nekavējoties!

HILLCREST MOTORS LIMITED
1488 BATHURST ST., TORONTO
FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA
1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu
$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel. darbā KE 1104, mājā HU 8-1488

RIDOUT REAL ESTATE LTD.
A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
DANFORTH — PAPE ar iemaksu $2.500 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, eļļas apkure. Pilna cena $13.500.
RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5635
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griesti ziedi, podu puķes, palmas, salumu stādi.
Lidzpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto,
Tel. LO 7076
MATINEE HATS
DĀMU CEPURU VEIKALS
Krājumā: Velvetu, filču, veluru un... kokteiļu cepures. Pagatavojam arī no pienesta materiāla — tāpat arī gatavojam līgavām, līgavas māsām.
MARTA ŠVERNS

AUSTRA ŠMITS
DĀMŪ FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792, pie Grace

RADIOTECHNIĶIS A. EGLĪTIS LABO
Eiropas un vietējos radio, auto radio, televīzijas aparātus, plašu spēlētājus. Rūpīgs un garantēts darbs. Visi labošanas un noskaņošanas darbi tiek veikti ar vismodernāko instrumentu palīdzību.
62 Langley Ave, Toronto Tel.: RI 6477

RUDENS...
Mitrais gaiss un asie vēji bojā jūsu maigo sejas ādu!
Sargiet to ar 100% barojošo nakts krēmu.
AMARYLLIS Tissue Cream
Bet dienā — Lielā kārba tikai $2.50
AMARYLLIS Vanishing Cream,
pilnīgi iesūcoties ādā, to uztur svaigu un skaistu. Lielā kārba tikai $2.50. Pieprasiet cenrādi!
Elza Pērkone, 61 Charles St., W., Toronto
AMARYLLIS COSMETOLOGIC. INSTITUTE
Tel.WA 1-9011

THE NORSEMAN OIL BURNER NATURAL GAS
RED D
UDENS SILDĪTĀJS $120
Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $290.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $6.00.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. ME 6588

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave.
(pie High Park Blvd.)
OL 4645, Toronto
Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam.
Latviešu keramika. Ādas izstrādājumi.
Laikraksti.

Pieņemam pasūtinājumus aizkariem un mēbeļdrēbēm. Vienmēr krājumā austi spilveni un sedziņas.
TORONTO HANDWEAVING STUDIO
238 Bloor St. W., tel. WA 2-1315, Toronto

MĒS GARANTĒJAM,
KA SAŅEM PACIŅAS, KAS SŪTĪTAS UZ LATVIJU UN CITĀM AUSTRUMEIROPAS ZEMĒM
Jaunas un lietotas mantas, materiāli, medikamenti. Pārsūtīšanas izdevumi un muita samaksājama šeit.
JANIQUE TRADING CO
Galvenais birojs:
835 Queen St. W., Toronto, Ont., EM 4-4025
Nodaļas: Winnipeg-Manitoba, 677 Main St., tel. 92-7695.
St. Catharines, Ont., 198 King St., tel. MU 2-6793.
Hamilton, Ont., 652-A Barton St., East, tel. LI 5-0264
Edmonton, Alta, 10649 - 97th Street, tel. 2-3839.
Windsor, Ont., 439 Mercer St., tel. CL 6-3866.
Buffalo, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, tel. FI 1272.
Cleveland, Ohio, 1029 Fairfield Ave, tel. CH 1-5547.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave, Toronto, tel. GE 8331, mājās tel. RI 4650
Piedāvāju lielā izvēlē: dažādu šķiršu gaļas izstrādājumus no Kristapsona, European Meat Market, Central Meat Market, Snaidera u. c. uzņēmumiem. Visādu šķiršu maizi, latviešu gaumē ābolkūkas un dažādu citu šķiršu kūkas pēc izvēles, pagatavotas no latviešu amata meistara. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā ar žāvēti zuši un laši. Piena produkti — Kanadā pazīstamie Silverwood ražojumi.
Dabūjams viss, kas vajadzīgs aukstam galdam
ZELMA BELTE

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS
V. KUČĀNS
387 Milverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto
Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, rudenim un ziemai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satīna oderes un labākos pārējos piederumus
Ātrs pasūtinājuma izpildījums
Zemas cenas
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2903 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas.

Dr. M. KOSOVSKI
ar ilggadīgu praksi Berlīnē un Parīzes universitātes sieviešu klīnikā.
Sniedz dzemdību palīdzību. Sieviešu slimības un neauglība.
611 Bloor St., W.,
(Palmerston stūrī)
tel. LL 7434, Toronto
pēc telefoniskas norunas

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Runsholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. OL 6851.
Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniekus
Tel. WA 1-9033 un RU 8-7241

A. SILAVS

DRĒBNIECĪBA, TIRA, KRĀSO, IZLABO DĀMU KAŽOKUS
Garantēts darbs.
415 DUNDAS STREET, E. Toronto (pie Parliament,
Tel. EM 4-0089

JAMES J. HALL
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

Dažādus elektriskos darbus veic
R. PURVS
Tel. MO 1640, Toronto

NEIZSMEĻAMĀ ČEKU GRĀMATIŅA...

Cik franču Rivjērā maksā „līgava" vienam atvaļinājumam?

Rivjēras viesi ne vienmēr ir bagāti un smalki ļaudis. Kur apgrozās dolaru karaļi, austrumzemju firsti un izskatīgas dāmas ar pārpildītām rotas lietu kasetēm, tur protams, parādās arī internacionāla kalibra blēži, kabatas zagļi un citu „smalku" amatu pratēji. Tā kā bagātie ārzemnieki Francijā atstāj prāvas naudas summas, tad īpašu noteikumu dēļ, kas aizliedz bez lielas vajadzības Rivjēras apmeklētājus apgrūtināt ar izziņām, franču kriminālpolicijai nav vieglas dienas. Arī luksa hoteļu direktori lāgā necieš, ja policija bāž savu degunu viesu grāmatās, jo Kadilaku un čeku grāmatiņu tie ieskata par labāko pierādījumu savu viesu cienīgumam un neaizkaramībai. Tas dažreiz izrādās par loti maldīgu uzskatu, un pagājušajā vasarā Nicas kriminālpolicijai gadījies tiešām ievērīgs ķēriens.

Nicas policijā ieradies kāds kārtīgs drēbnieks un sūdzējies par smalku Indijas princi, kas viņam samaksājis ar 50.000 franku čeku par uzvalku bet čeks izrādījies nesegts. Jau izziņas sākumā kriminālpolicija noskaidrojusi, ka čeka izrakstītājs nav nedz indietis, nedz princis, bet gluži vienkāršs Lībijas pavalstnieks. Starplaikā viņš bijis paspējis pazust no viesnīcas apartamentiem, nesamaksājot rēķinu. Drēbnieks tomēr sniedzis loti pre-

VISĀDA VEIDA
RAKSTĀMMAŠINAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma pieņūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

SAIŅI UZ LATVIJU
Baltiešu izcelsmes firma Overseas Cargo Co. sūta saiņus uz Latviju ar angļu vilnas drānu, apaviem (kurpēm), pārtiku, medikamentiem utt. Uz visām Eiropas zemēm.
Piegādi garantē 100%. Visas muitas nodevas tiek samaksātas šeit (Amerikā). Saņēmējs nemaksā neko. Saiņus sūta no noliktavām Eiropā, tā nodrošinot ātru piegādi.
Pieprastiet saiņu sarakstu:
OVERSEAS CARGO Co., 4426 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.

Krustām šķērsām
(Patentēts 1945)
Franču īsās biksītes
Speciāli plegrieztas ērtai valkāšanai - elastīgas ap vidukli - patentēts, kas pats aizveras, „Krustām šķērsām" priekšējais labi piegulošs izveidojums - ražotas no labas kvalitātes kokvilnas auduma. Vieglā mazgājamas — nav jāgludina. Ilgi valkājas. Labi piegulošas.
W-18-54

VAI JŪS ZINĀT!
Jūs varat pret savām vecām slidām un drusku skaldrā naudā dabūt jaunas.
TORONTO's ONLY Nr. 1 ICE SKATE EXCHANGE
355 Yonge St., EM 8-5667, atvērts no 9—9 vakarā

J. GRĪSLIS
Drēbnieks
188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 8-5295
Agrāk: Rigā, Berlīnē, Stokholmā

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pirkšanā
90 London St., Toronto
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

Ziedi katram gadījumam
LOTUS puķu veikalā
202 BATHURST St. pie Bloor, KE 3884, Toronto
Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ REAL ESTATE
● Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. ● Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. ● Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
227 Lauder Ave. (pie St. Clair Ave.), OL 8447
Pārstāvis: JĀNIS VEISS, EM 8-7385

DĀMAS! Nujorkā diplomētas stilistes jums garantē:
Individuālu sakārtojumu,
lietpratīgu matu griešanu un
ilgviļņus, piemērotus jūsu frizūrai.
Apmeklējiet mūsu salonu, jūs no tā izeisit jaunākas, skaistākas un pašpārliecinātākas.
Pirmdienās un otrdienā 20 proc. atlaide uz ilgviļņiem.
LINDA BEAUTY SALON
566 St. Clair Ave. W., tel. ME 0671, Toronto
Īpašniece LINDA URBA

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
● Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ● Podu puķes ● Zaļumi un tropiskie stādi ● Tautiski izstrādājumi ● Keramika

Pasūtiniet nekavējoties, mēs piegādājam mājās

MĀJU PĒRKOT mūsu pārstāvis P. AVOTIŅŠ
sniegs jums laipnu un izsmeļošu informāciju visos attiecīgos jautājumos. Palīdzam sagādāt naudu izrūkstošai iemaksai.
MĀJU PĀRDODOT,
bez atlīdzības novērtējam jūsu īpašuma tirgus vērtību un dodam padomus obligāciju pagarināšanas jautājumos.
A L. GARBENS, Realtor
Member of Toronto and Ontario Real Estate Board
1611 Bloor St. W. Toronto, LO 2738 vai LA 8772

V. PALMA

RI 3670 visu dienu no plkst. 6 rītā — 12 vakarā

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

WOODBINE — GERRARD rajonā atsevišķa 2 stāvu ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža. Iemaksa tikai $2.000.

BROADVIEW — DANFORTH rajonā 2 stāvu 6 istabu ķieģeļu māja, garāžas iespēja. Iemaksa tikai $1.500. Kopējā cena $12.500.

BLOOR — DELAWARE rajonā atsevišķa 2 stāvu, ķieģeļu 8 istabu māja, 2 garāžas, eļļas apkure. Iemaksa $3.000. Kopējā cena $15.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Lūdzu vērojiet obligāciju noteicēšanas termiņus.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRA KANADĀ
5 GADU DARBĪBAS ATCERES IZRĀDE
AD. ALUNĀNA

Visi mani radi raud

Š. G. 26. NOVEMBRĪ, PL. 19 SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ
TORONTO

Režisore ALMA MAČA Dekorātors EDGARS DAMBERGS

Biļetes $1.75 un $1.50 iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā un Latvija Amerikā redakcijā. Skolēniem puscenas.

OTRĀ IZRĀDE ST. CATHARINAS, SLOVAKU ZĀLĒ,
79 PAGE ST. (pie Welland ielas) 11. DECEMBRĪ, PLKST. 14.00

Atlikums par labu kaŗa invalidu un trūkumā esošo tautiešu atbalstam.

Žēlsirdīgā māsa kopj zīdaiņus.

Turpat izīrējamas 2 mēbelētas istabas ar vārīšanas iespējām, strādājošam pārim. Zvanīt WA 2-0814, Toronto, vāciski vai angliski. (1014)

3 ISTABAS, virtuve un saules istaba izīrējamas, 120 Howard Pk. Ave, Gāze.25 cs. Uz vēlēšanos 2 garāžas. Toronto. (1019)

IZĪRĒJAMS 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi, verandu un citām ērtībām labā mājā Broadview — Danforth rajonā. Zvanīt RI 5516, Toronto. (1018)

BEACH rajonā izīrējamas 3 istabas ar virtuvi, kopā vai atsevišķi. Zvanīt OX 1-2429, Toronto. (1034)

APAKŠĒJĀ vai pirmajā stāvā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas un virtuve. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā RO 9-6419, Toronto. (1017)

DUFFERIN — EGLINTON rajonā bungalovā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā RU 1-4512, Toronto. (1027)

IZĪRĒJAMA mēbelēta ist. apakšstāvā un 2 nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu, Danforth — Broadview rajonā. Tel. RI 4633, Toronto. (1029)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis — 2 istabas un virtuve, kā arī 1 labi mēbelēta istaba un virtuve. Viss jaunremontēts; labā rajonā. LA 1798, Toronto. (1026)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt RO 2-9530, Toronto. (1030)

SUNNYSIDE rajonā izīrējama gaiša, labi mēbelēta istaba ar virtuves un ledusskapja lietošanu. Zvanīt KE 3875, Toronto. (995)

IZĪRĒJAMA istaba ar virtuvi, ar vai bez mēbelēm pilsētas rietumos. Zvanīt pēc plkst. 6 vak., LA 2208, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vieniniekam-cei. Virtuves lietošana, ledusskapis, pastāvīgi karsts ūdens, laba sātiksme. Zvanīt tel. — KE 0758, Toronto, pēc plkst. 6 vakarā. (1032)

DANFORTH — LOGAN rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Parkošanas iespējas. GL 2126, Toronto. (1025)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
(BALTIC MOVERS)
Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS us Montreāli, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury
Lūdz zvanīt OL 1403
80 DEWSON ST., Toronto, Ont.

VAJADZĪGI
BŪV-STRĀDNIEKI
Zvanīt H. Ozolam
Tel. OX 4-7147,
TORONTO

HLB un HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGI
rīko sestdien, š. g. 19. novembrī pl. 6.15
LĀČPLĒŠU UN LATVIJAS VALSTS NEATKARĪBAS SVĒTKUS
Royal Connaught hoteļa Normandy zālē.
Svētku runu teiks ARTURS VOITKUS. Koncerta daļā dziedās ALMA SKUDRA-KĀRKLIŅA un HLB jaukts koris JĀŅA CIRUĻA vadībā. Ar priekšnesumiem piedalās Hamiltonas jaunatnes pulciņa DEJU KOPA
Plkst. 8.00 vak. turpat SAVIESĪGS VAKARS. Franks Fery un viņa orķestris.
GALDIŅI un ATSPIRDZINĀJUMI
Ieeja uz aktu pret ziedojumiem, uz saviesīgo vakaru $1.50

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā.

Delikatešu veikals LITTLE RIGA
343 RONCESVALLES AVE., TORONTO
Tel. OL 8974
Īpašnieks JURIS DZEGUZE

IZTURĪGĀKAS PAR CIŅĀM
Penmans
IZTURĪGAS
DARBA ZEĶES

Katra veida un svara jums vajadzīgas, jūs tās dabūsit plašajā PENMANS DARBA ZEĶU izvēlē. Un ko vien jūs izvēlētos, jūs izdevīgi iegādāsities par piemērotām cenām
ARĪ VEĻA VIRSDRĒBES
WS 11-4
Pastāv kopš 1868. gada

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKĀ

Betlēmes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

13. novembrī, plkst. 3 pp. Lāčplēšu un skautu un gaidu gadskārtējais dievkalpojums, māc. R. Zariņš. Soliste, karogi un goda sardze, pēc tam mītnes vakars apakšējā zālē.

BRONKSĀ

13. novembrī, plkst. 9.15 rītā sv. Toma baznīcā Bronksā, māc. A. Ozols, soliste Alija Dzirkale, sopr.

DŽAMAIKĀ

13. novembrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums, māc. A. Ozols.

18. novembrī, plkst. 8 vak. svētku dievkalpojums un T. Ķeniņa kantātes Kurzemes kareivim atskaņojums (Ingridas Vīksnas t.), solisti Velta Meihübere un Viktors Stotts, pie ērģelēm dir. Br. Skulte, draudzes jaukts un Ņujorkas koris.

Port Vašingtonā Mūsu Pestītāja (Our Saviour) lut. bazn. 8 Franklin Ave, Port Washington, L.I., NY. Dievkalpojumi divi reizes mēnesī: katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, plkst. 2. Māc. F. Treus, 101 Fairview Ave; PO 7-1690.

ČIKĀGĀ

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. G. Straumanis latv. ev.-lut. Jāņa draudzē Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums 18. novembrī, plkst. 6.15 vakarā.

Māc. A. Sudārs, 1030 - 30 Ave, Bellwood, Ill

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 Ferdinand St., sestdien, 12. novembrī, plkst. 7 vakarā Bībeles stunda. Svētdien, 13. nov., plkst. 11 dievkalp.; māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no pl. 11-1.30. Pirms un pēc dievkalpojuma apakšējā zālē Mārtiņu bazārs.

Māc. Pāvils Kīrsons Meivudā, Ill.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzē 6. novembrī, plkst. 8 vak. Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums. Solists Laima Bite.

20. novembrī Mirušo piemiņas dievkalpojums plkst. 10.30 no rīta. Solists Ernests Kupcis.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

13. novembrī, plkst. 4 pp. Latviešu literārās biedrības illustrētes priekšlasījums par tematu „2. pasaules izstāde Čikāgā", bet plkst. 6 vakarā skaņu filmas Dieva atklāsme atomos izrāde.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

KALAMAZU

Dievkalpojumi:

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums piektdien, 18. novembrī, plkst. 19. Dziedās brīvmāksliniece Austra Rušēvica.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums 18. novembrī, plkst. 7 vakarā.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langīns.

Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums 18. novembrī, plkst. 7.30 vakarā. Koris. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu 20. novembrī, plkst. 11.45 pr.p. Koris.

DETROITĀ

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzē Latvijas valstssvētku dievkalpojums, svētdien, 13. novembrī, plkst. 2.00 dienā, Emaus ev.-lut. baznīcā, 4432 12th Street. Dziesmu grāmatas. Māc. Valters Līventāls. Dziedās Detroitas latv. koris dir. P. Bandera vadībā.

Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzē Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 20. novembrī, plkst. 1 dienā Emaus ev.-lut. baznīcā, 4432 12th Street. Māc. Valters Līventāls. Piedalās solists I. Gleške (vijole). Plkst. 12 turpat latviešu skola.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel 4-0302).

Svētdien, 13. novembrī, pl. 6.30 vakarā dievkalpojums Trīsvienības baznīcā Ft. William.

Piektdien, 18. novembrī, pl. 8.00 vakarā. Svētku akts 195 N. Cumberland St. Port Artūrā.

Svētdien, 27. novembrī, pl. 6.30 vakarā. 1. Adventa dievkalpojums ar dievgaldu Fort William Trīsvienības baznīcā.

Māc. V. Sīfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Londonā, 13. nov., plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā Reformācijas svētku dievkalpojums.

Londonā, 18. nov. plkst. 8 vak., Trīsvienības baznīcā 18. novembra atceres dievkalpojums.

Velandē, 20. novembrī, plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā 18. nov. atceres dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 20. novembrī, pl. 3 pp. Kristus baznīcā 18. novembra atceres dievkalpojums.

Londonā, 27. nov. plkst. 4 pp. 1. adventes dievkalpojums ar dievgaldu.

VINDZORĀ,

Latvijas valstssvētku dievkalpojums svētdien, 20. novembrī, plkst. 6.00 pp., First Lutheran Church, Giles un Victoria ielu stūrī. Māc. Valters Līventāls.

Māc. A. Cops, (113 Isabella St. Toronto. Ont., tel. WA 3-4873. Toronto Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Telefons — WA 4-1563.

Svētdien, 13. novembrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Latvijas valsts dibināšanas svētku dievkalpojums piektd., 18. novembrī, plkst. 8 vakarā.

18. nov. dievkalpojumā sv. Andreja baznīcā dziedās vīru dubultkvartets Kalvis.

Svētdien, 20. nov., mirušo piemiņas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, plkst. 4 pp.

Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 27. nov., 1. adventa dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Priedis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. OL. 3171.

✝

Mūsu mīļais filistrs - dibinātājs
MAG. IUR.

JĒKABS BĒRZIŅŠ

pēc grūtas slimības miris 1955. g. 23. oktobrī Sidnejā, Austrālijā

Viņu mīļā pieminā paturēs
BEVERONIJAS KONVENTS

PĀRTIKAS UN DELIKATEŠU PREČU VEIKALI:
731 Broadview Ave, tel. GL 9905 un
277 Dundas St., E, tel. EM 8-8525, Toronto, Ont.

PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ:

Gaļas produktus latviešu, igauņu un vācu izstrādājumus; dažādus sierus, kā Dānijas, Holandes un Šveices; ārzemju zivju konservus — Dānijas, Zviedrijas, Vācijas un Norvēģijas; svaigi žāvētus zušus, lašus un reņģes; latviešu un igauņu skābētus kāpostus un gurķus.

Piedāvājam arī piedzīvojuša latviešu konditora ceptu baltmaizi un citus cepumus no PAŠU CEPTUVES, kā arī dažādu šķirņu maizi no igauņu un vācu ceptuvēm.

Visas tabakas preces. Pašapkalpošanās groziņi abos veikalos.

Piegādājam mājās PIEKTDIENĀS un SESTDIENĀS uz pasūtinājumu, ko var izdarīt pa tālruni abos veikalos katrā laikā

Laipni lūdzam apmeklēt mūsu veikalus un pārliecināties par preču kvalitāti

EDUARDS TILMANIS

Dievkalpojumi sv. Jāņa latviešu ev.-lut. draudzē Toronto

13. novembrī, plkst. 4 pp Bērnu dievkalpojums Jāņa baznīcā, māc. A. Lūsis.

Pēc dievkalpojuma turpat baznīcā reliģiska satura krāsu filmas izrāde.

18. novembrī, plkst. 8.00 vakarā Latvijas valsts dibināšanas svētku atceres dievkalpojums sv. Jāņa bcā, māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis.

20. novembrī, Mirušo piemiņas dienā, plkst. 4 pp dievkalpojums ar dievgaldu Trīsvienības baznīcā, māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis.

27. novembrī, 1. adventā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Briedis.

Bramptonā — Latviešu ev.-lut. draudzes Latvijas valsts dibināšanas svētku atceres dievkalpojums, svētdien, 13. novembrī, plkst. 1.30 dienā, Grace United bazn., māc. A. Briedis.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Ceturtdien, 17. novembrī, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme, 116 Hughson St. S.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 3-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

13. novembrī, plkst. 9.45 — Lūgšanas un bībeles stunda.

18. novembrī, piektdien, plkst. 8 vakarā Valsts svētku dievkalpojums.

20. novembrī, plkst. 9.45 — dievkalpojums — Mirušo piemiņas diena (ar dievgaldu).

27. novembrī, plkst. 9.45 (1. adventes svētdiena), lūgšanas un bībeles stunda.

Svētdienas skola ik svētdienas, plkst. 10.45.

Kičenerā dievkalpojums 20. novembrī, plkst. 2 dienā (ar dievgaldu).

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

13. nov., plkst. 2 pp. dievkalpojums.

18. nov., plkst. 8.15 vak. Valsts svētku dievkalpojums.

27. nov., plkst. 1 pp. — bērnu un jaunatnes dievkalpojums.

27. nov., plkst. 2 pp. — adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

Draudzes vak. 13. nov. pēc dievkalpojuma baznīcas zālē.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St. 20. nov., plkst. 2 pp. — Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancfort Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandlelkā, svētdien, 13. novembrī, plkst. 8.45 lut. baznīcā — valsts svētku atceres dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Virdžinijtaunā, svētdien, 13. novembrī, plkst. 14 anglikāņu baznīcā Valsts svētku atceres dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 13. novembrī United baznīcā pl. 17 Valsts svētku dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Sadberijā, svētdien, 20. novembrī, plkst. 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Valsts svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma svētku akts ar attiecīgu programmu.

Timminsā, svētdien, 27. novembrī, plkst. 15 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 10 Ave. Vancouver, B.C.

Dievkalpojums svētd. 13. novembrī, plkst. 3 pp.

Vankuverā — Latvijas valsts svētku dievkalpojums 19. novembrī, plkst. 7 vakarā Betlēmes luterāņu baznīcā, 15. Ave un Sophia ielas krustojumā. Pēc dievkalpojuma — svētku akts.

20. novembrī, Mirušo piemiņas dienā, dievkalpojums ar sv. dievgaldu pl. 3 pp., Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.

27. novembrī Adventa dievkalpojums plkst. 3 pp. Kitsilano luterāņu baznīcā.

Vankuverā iesvētīta Ilze Anita Ārgale.

Māc. F. Luperts, 159 Maryland St. Winnipeg 10, Man. SU 3-5463.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vinipegas draudzē notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu krustojumā.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek **sestdienās, pl. 3 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā, People Church, 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.**

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. anglu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

.....abonementa uzstādīšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONEŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 29 Wrightwater Court, Brooklyn 26, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-3369

MĀJAS VISOS PILSĒTAS RAJONOS!

Edmunds Upmalis

Sniedz padomus mājas pirkšanas un pārdošanas jautājumos, palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē.

LL 5555 1597 BLOOR ST., W., TORONTO
O. PERRO REAL ESTATE LL 9922

LANSDOVNE — DAVENPORT — $900 iemaksa dubultķieģeļu 6 istabu mājai. Ļoti lielas, gaišas istabas. Māja labā stāvoklī, labas izīrēšanas iespējas, mazas mēneša maksas.

HIGH PARK — KENNETH AVE 6 istabas un saules istaba šai skaisti izbūvētai dubultķieģeļu atsevišķi stāvošai mājai. Liels gruntsgabals ar divām garāžām $15.900 pilna cena, viena 10 gadu obligācija.

ST. CLAIR — OAKWOOD. $2.500 iemaksa šai divstāvu 6 istabu atsevišķi stāvošanai mājai, ejlas apkure, garāža iebūvēta mājā. Privāts iebraucamais ceļš.

HIGH PARK — PACIFIC AVE $2.500 iemaksa. 7 istabu dubultķieģeļu māja divos stāvos. Ejlas apkure, 2 modernas virtuves, skaists dārzs.

PARKDALE — SUNNYSIDE — $2.500 iemaksa — $13.500 pilna cena šai 7 istabu dubultķieģeļu mājai. Udens apkure, tīra māja, lielas telpas.

EGLINTON — OAKWOOD. Skaista 5 istabu, atsevišķi stāvoša dubultķieģeļu māja. Udens ejlas apkure, moderna virtuve, 4 daļīga tailēm izliktā vannas istaba, garāža, privāts iebraucamais ceļš. Prasītā cena $15.500.

DANFORTH — PAPE. Skaista dubultķieģeļu, atsevišķi stāvoša 8 istabu māja. Divas virtuves, garāža, skaists dārzs, iemaksa $2.500.

EGLINTON — SPADINA RD. — Ļoti jaukā vietā, tuvu satiksmei, veikaliem, skolai utt. Skaista atsevišķi stāvoša 6 istabu māja. Liela grunts, 2 garāžas, skaists dārzs ar augļu kokiem. Brīnišķīga viesību telpa pagrabā. Tikai $2.500 iemaksa.

DUFFERIN - GLENCAIRN. Dubultķieģeļu 5 istabu bungalovs, atsevišķs divistabu dzīvoklis pagraba telpās, 4 daļīga vannas istaba, moderna virtuve, ļoti liels dārzs, garāžas iespējas. Prasītā cena — $13.000.

BLOOR — DOVERCOURT. Ļoti laba dubultķieģeļu, atsevišķi stāvoša māja. 7 istabas, ūdens-ejlas apkure, divas garāžas, viesību telpa pagrabā. Tikai $3.500 iemaksa.

BATHURST — DUPONT - $2.000 iemaksa ir viss, kas vajadzīgs, lai kļūtu par saimnieku. Šai divstāvu dubultķieģeļu mājai. 6 istabas, pilnīgi no jauna remontēta. Pilna prasītā cena $13.000.

OLD WESTON RD. — $2.000 iemaksa šai 2 gadus vecajai 8 istabu mājai. 4 daļīga vannas istaba, moderna virtuve, liels gruntsgabals ar garāžas iespējām. Pilna prasītā cena $13.500.

ATKAL SKANDĀLS AR NOBEĻA LITERĀTŪRAS PRĒMIJU

Kā jau mūsu laikrakstā agrāk ziņojām, 27. oktobrī Stokholmā paziņoja, ka par 1955. g. Nobela literatūras prēmijas laureātu izraudzīts islandiešu romānu rakstnieks Haldors Kiljans Laksness par viņa „dzīvo episko rakstniecību, kas atjaunojusi lielo Īslandes stāstu mākslu."

1902. g. Reikjavikā dzimušais L. ieceļoja 1927. g. Savienotajās Valstīs un mēģināja taisīt karjēru Holivudā ar filmu scenārijiem. Viņam tomēr nebija laimes. Tad viņš sāka asos rakstos nopelt Holivudas filmu pasauli, pēc tam skarbi kritizēdams arī visu amerikāņu sabiedrības dzīvi. Par to viņam 1930. g. bija ASV jāatstāj. Turpmāk viņš trīs reizes — 1932., 1938. un 1953. g. — viesojās Maskavā. L. noliedz, ka būtu komūnists, bet ir redzams un aktīvs dalībnieks komūnistu vadītajā „miera kustībā." 1951. g. Stokholmā šīs kustības sanāksmē viņš nekavējās deklarēt, ka NATO ir kara karotāju savienība. Acīmredzot par šiem pakalpojumiem viņš 1952. g. saņēma Staļina prēmiju literatūrā.

L. bija kandidāts Nobela literatūras prēmijai jau divi iepriekšējos gados, kad prēmiju saņēma Čerčills un Hemingvejs. L. paskaidro, ka viņš „mīl krievus, bet pārņēmis labu tiesu no amerikāņu dzīves veida.'"

Par Nobela prēmijas piešķiršanu Laksnesam sagaidāmi protesti gan no amerikāņiem, gan arī boļševiku apspiesto nāciju pārstāvjiem.

Abonementu pieteikumus, sludinājumus un informāciju pieņem
Čikāgā
K. KALNGARS
LA pārstāvis
Chicago 44, Ill.
5645 W. HURON ST.

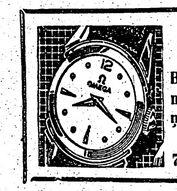

JUVELIERA UN PULKSTEŅU LABOŠANAS VEIKALS
Bagātīga visu firmu pulksteņu izvēle ● Dabūjami Šveices un citi Eiropas firmu labākie pulksteņi — dāmām un kungiem. ● Par darbu garantējam un dodam latviešiem 10% atlaidi.
702 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT., EM 4-7783

OSKARS PERRO
REAL ESTATE
Lielākais un aktīvākais latviešu nekustamu īpašumu birojs Kanadā.
1597 BLOOR ST. W., TORONTO
Mājas austrumos - ziemeļos - rietumos.

HIGH PARK rajonā dubultķieģeļu atsevišķi stāvoša 6 istabu māja. Ejlas apkure. Ļoti labā stāvoklī. Uz mājas parādu nav. Iem. vajadziga $7.000. Pilna cena tikai $14.000. Zvanīt A. Bullem.

$3.000 iemaksa: 11 istabu, 2 dzīvokļu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ST. JOHN's RD. — EVELYN AVE rajonā. Garāža, ejlas apkure. Vlegli maksājumi. Zvanīt I. Jankovskim.

RAKSTNIEKU RĪTS ŅUJORKĀ

1955. g. 6. novembrī Ņujorkā latviešu PEN kluba ASV sektora rīkotais rakstnieku rīts bija pulcinājis ap 100 klausītāju. Sarīkojumā piedalījās 8 autori.

Rakstniecības vēsturnieks **J. Bičolis** nolasīja ievadam spilgtas piezīmes par latviešu literatūru trimdā, Referents vispirms norādīja, ka trimdas apstākļi arī ārēji ietekmē rakstniecības attīstību: grāmatās izdōto sacerējumu vidū gandrīz nemaz vairs nav drāmu, ļoti maz dzejoļu krājumu, visai maz arī stāstu un novelu; priekšgalā noteikti izvirzījies romāns. Trimdas literatūras vērtība celtos, ja būtu lielākas iespējas publicēt stāstus, liriku un drāmu. Romāns ir rakstniecības paveids, kam grūti novelkamas robežas, iepretī romānam nav stingru apdares prasību; novele, lirika, drāma prasa lielāku amata prasmi. — Trimda uzspiež literatūrai savu zīmogu, arī ietekmēdama to psicholoģiski. Referents iedalīja trimdas rakstniekus 3 grupās, atkarā no viņu attieksmēm pret nacionālajām vērtībām. Viens nogrupējums, pēc referenta domām, lielākais, bruņojas pret novirzīšanos no latvisko vērtību loka un cer trimdu pārlaist ar latvisko kultūras vērtību palīdzību. Otrs liels nogrupējums pasvītro neapmierinātību ar trimdu un izpaužas kritikā un protestā, nonākot dažkārt nemierā ar pasaules kārtību vispār. Šis nogrupējums rāda savu spilgtāko pārstāvi Andrejā Eglītī, bet ietver dažādās pakāpēs arī daudzus citus no Anšlava Eglīša līdz Dzintaram Sodumam. Trešajā nogrupējumā, kam pieder vairums jauno un jaunāko rakstnieku, neuzsver nacionālo vērtību glabāšanu un necīnās pret vērtību iznīcināšanu pasaulē vispār, bet pilda tāpat rakstnieka mūžīgo pienākumu — pauž individuālā pārdzīvojumā lauztus jaunās apkārtnes iespaidus. Šai sakarā referents pieminēja T. Zeltiņu, G. Saliņu, A. Mierkalnu, Dz. Freimani, O. Stumbru. — Visi šie novirzieni vērtīgi un dara mūsu rakstniecību bagātāku, gan meklējot jaunus ceļus, gtn glabājot agrākos. Tādēļ arī trimdas rakstniecība ir bagāta, nav sastingusi, aug, un nevar būt nekādu bažu par tās dzīvības spējām. Referents atzīmēja, ka mūsu rakstniecībā tomēr trūkst kāda revolūcionāra novirziena, kas mestu skatu tālāk nākotnē un saskatītu tiltu uz latviešiem Latvijā. Šis perspektīvas referents lūdz neaizmirst, atgādinādams, ka rakstnieka katēgoriskais imperātīvs liek tam kalpot patiesībai un atbildēt savai sirdsapziņai.

Savus darbus lasīja 6 autori. Aktieris J. Šāberts nolasīja **Anšl. Eglīša** atsūtīto fragmentu no legionāru romāna „Es nebiju varonis." Fragments ar vienkāršo, koncentrēto izteiksmi lika nojaust, ka legionāru liktenis drīz iegūs atveidu īstā mākslas darbā. **Edvīna Medņa** un **Nikolaja Kalniņa** bez pretenzijām rakstītās humoristiskās skices klausītājiem patika. 4 dzejnieces — **Valda Mora, Karola Dāle, Elza Kezbere, Zenta Liepa** — nolasīja dzejoļus, kas ar lielu vienveidību uzbūvē un noskaņā iekļaujas Z. Lazdas un V. Strēlertes vilktajās robežās. Šīs robežas mazliet idejiski pārsniedza tikai V. Moras dzejoļi, meklēdami rezignācijai līdzsvarojumu reliģiskās vērtībās.

— ve

Savdabīgs mākslinieks aizgājis aizsaulē

7. oktobrī Francijā miris viens no šī laika pazīstamākajiem franču gleznotājiem **Moriss Utrillo.**

Šis mākslinieks ir bijis pilnīgs pretstats savā dzīvē un mākslā. Dzīvē viņš no agrākās jaunības bijis neglābjams dzērājs, bieži pats labprātīgi gājis psichiski slimo dziednieccības iestādēs. Dzīvojis pastāvīgā tvanā un daudzkārt nonācis līdz ārprātam. Turpretim mākslā viņš ir vienkāršs, reālistisks, prātīgs un apzinīgs. Viņš netiecas gleznot neko tādu, ar ko viņš varētu uz sevi vērst īpašu uzmanību. Viņš glezno tikai to, kas viņam tuvs. Un tā ir pilsēta, pareizāk — Parīzes priekšpilsēta Monmartrs, kas viņa bērnībā un jaunībā vēl līdzinājusies ciematam. Visvairāk Utrillo gleznojis mājas, un mūrus savā mākslinieciskajā skatījumā viņš pratis padarīt dzīvus un pievilcīgus.

Utrillo dzimis Monmartrā 1883. Ziemassvētku naktī. Viņa māte bijusi par modeli pie lieliem gleznotājiem Renuāra, Degā, u.c. Tikai no skatīšanās, bez skolas, pati mēģinājusies gleznot un kļuva pazīstama gleznotāja Suzanna Valadon. Mazais Moriss audzis pilnīgi bohēmiskos apstākļos. Skolā viņu interesējusi tikai matēmatika. Bet jau astoņpadsmit gadu vecumā dzeršanas dēļ pazaudējis darbu bankā, mokļuvis garīgi slimo iestādē, no kurienes atkal nonācis uz ielas.

Lai viņu atradinātu no dzeršanas viņa māte viņam iedvesmojusi kaisli uz gleznieccību. Un bez speciālas skolas, tāpat kā viņa māte, Utrillo tikai ar iedzimto talantu, nepiesliedamies nevienam novirzienam, kaut gan Parīzē viņa laikā dzima tik daudz jaunu „ismu", kļuva par ievērojamu mākslinieku.

A. H.

TLB SESTDIENAS SKOLAS

valsts svētku sarīkojums notiks 19. novembrī, plkst. 11 no rīta.

Laikr. Latvija Amerikā
abonementa maksu, sludinājumus un informāciju
Milvokos pieņem
V. GRANTS
1573 N. Warren Ave, Milwaukee 2, (Wis.), U.S.A.

R. BLAUMAŅA
KOPOTI RAKSTI
8., 9., 10. sējumi,
ies. $11.60
Dabūjami
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO

KALNRŪPNIECĪBAS INSTITŪTS JAUNIEŠIEM

Jaunekļiem, kas interesejās par Kanadas zemes bagātībām, Ontario province uztur Heileiberijā, kas atrodas 100 jūdžu uz ziemeļiem no Norsbejas pilsētas, Kalnrūpniecības institūtu.

Skolas nolūks ir sagatavot savus absolventus kalnrūpniecības mērnieku, metallu pārbaudītāju, ģeoloģisko asistentu un dzirnu tehniķu darbam. Šie kursi visai teicami sagatavo arī dabas bagātību pētniekus.

Šai sakarā darbojas institūts — trīsgadīgs kurss, kur nepieciešama Ontario provinces 10. grada apliecība. Divgadīgais kurss prasa Ontario provinces 12. grada diplomu. Ontario provinces iedzīvotājem jāmaksā par mācībām tikai $60,- gadā.

Heileiberijas vidusskola uzsāka kalnrūpniecības kursu daļēji jau 1912. gadā. Līdz 1929. gadam skolas telpas jau bija kļuvušas nepiemērotas, tādēļ valdība gatavojās celt jaunu ēku. To izplānoja un pabeidza celt 1931. gadā, bet darbnīcu iekārtu papildināja 1938. g.

1944. gadā, uz Ontario provinces kalnrūpniecības komisijas ieteikumu, rūpnīcu un iekārtu ieguva Ontario province.

Institūts veicina izklaidēšanās nodarbības kā futbolu, basketbolu, hokeju un slēpēšanu. Pa vasaras brīvlaiku, kas ilgst gandrīz četrus mēnešus, audzēkņiem ir arī dota iespēja iegūt kalnrūpniecības praksi un mazliet nopelnīt naudu tālākām studijām.

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILITIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

Smags nelaimes gadījums ceļā uz darbu

Grand Rapidos 3. novembra rītā, pirms plkst. 7 no pilsētas dienvidu daļas devies uz savu darba vietu — Kīlera mašīnu fabriku 21 gadus vecais Jānis Varkalis. Dzelzceļa un Hall ielas krustojumā viņš sadūries ar lokomotīvi, pie kam automašīna gandrīz pilnīgi sadargāta un tās vadītājs dabūjis smagus ievainojumus galvā. Nesamaņā viņš nogādāts St. Mary slimnīcā, kur pie samaņas nācis tikai pēc vairākām stundām. Cietušā stāvoklis tagad nedaudz uzlabojies, bet vēl arvien ir kritisks. Jānis Varkalis ir ģimenes cilvēks un divu mazgadīgu bērnu tēvs. Katastrofa notikusi pa daļai aiz tā iemesla, ka minētais rīts bijis stipri miglains un dzelzceļa pārbrauktuvē nav bijuši novietoti piemēroti signāli. Pēdējā laikā par līdzīgiem gadījumiem vairākkārtīgi ziņojuši arī vietējie laikraksti. Jaunākais šinī ziņā tas, ka dzelzceļa līnijas bieži vien šķērso satiksmes ziņā tiešī dzīvākos pilsētas rajonus.

V. Z.

SPORTS

KLĪVLENDAS SPORTISTU UZVARA NIAGARĀ

Niagaras latviešu sporta kluba gada svētku sarīkojumā notika basketbola un volejbola sacīkstes Niagara — Klīvlenda. Sevišķi intrigējoši risinājās basketbola sacensība, kurā pirmā puslaika sākumā vadībā atradās niagarieši, līdz pamazām Klīvlendas sastādītā sākot veidot raitākas kombinācijas, tā veiklos izskrējienos A. Rops guva pieci gozus no vietas, noslēdzot puslaiku 35:28. Otro puslaiku sākot, Niagaras vienība sava kapteiņa Jāņa Strautnieka vadībā ievadīja straujus uzbrukumus ar veiksmīgiem metieniem grozā. Risinājās interesanta sacensība, līdz pēdējās desmit minūtēs klīvlendieši izcīnīja uzvaru — straujos uzbrukumus Niagaras aizsargi V. Ivsiņš un V. Skidra nespēja vairs atvairīt. Tiesneša J. Ligera beigu svilpei atskanot, rezultāts bija — 86:68. Tik strauju un skaistu sacensību Niagaras skatītāji rēdzēja pirmoreiz.

Klīvlendiešiem uzvaru izcīnīja: A. Rops 32, D. Ūdris 22, A. Pētersons 13, M. Novickis 8, J. Zaķis 7, P. Kureckis 4, un I. Briedis 0.

Niagariešiem veiksmīgākais punktu guvējs bija J. Jundzis — 34.

Volejbolā Klīvlenda uzvarēja Niagāru ar 15:11, 15:9.

GRAND RAPIDOS

Latviešu biedrības sporta kopas nodarbības notiek katru trešdienu no plkst. 7-9,30 vakarā Junior College East telpās (Layon un Ransom ielu stūrī), Ja kādam no jauniešiem vēl būtu interese, tie lūgti minētā laikā pieteikties pie treniņu vadītājiem. Treniņi vīriešiem basketbolā un volejbolā, bet sievietēm volejbolā.

Patērētāju ievērībai

Š. G. 11. NOVEMBRĪ ATVĒRU

746 DOVERCOURT UN BLOOR IELU STŪRĪ

TORONTO SAVU OTRO

MODERN DELICATESSEN VEIKALU

PATEICOS PIRCĒJIEM PAR LĪDZ ŠIM DĀVĀTO UZTICĪBU

Z. BELTE